Gesetz-Sammlung
für die
Königlichen Preußischen Staaten.

№ 40.

(Nr. 3649.) Revidirtes Reglement für die Feuersozietät des platten Landes der Provinz Schlesien, der Grafschaft Glatz und des Markgrafthums Ober-Lausitz. Vom 1. September 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen rc. rc.

haben in Folge der Anträge der Provinzial-Landtagsversammlung der Provinz Schlesien auf mehrere Abänderungen und Ergänzungen des Reglements für die Feuersozietät des platten Landes der Provinz Schlesien, der Grafschaft Glatz und des Markgrafthums Ober-Lausitz vom 6. Mai 1842. dieses Reglement einer Revision unterworfen, und an Stelle desselben das gegenwärtige revidirte Reglement zu erlassen beschlossen, und verordnen demnach, auf den Antrag Unseres Ministers des Innern, was folgt:

I. Umfang, Zweck und Rechte der Sozietät.

§. 1.

Die Feuerversicherungs-Sozietät umfaßt das gesammte platte Land der Provinz Schlesien, innerhalb des Oberpräsidialbezirks dieser Provinz,

Ausgegeben zu Berlin den 8. Oktober 1852.

ZBIÓR PRAW
dla
Państw Królestwa Pruskiego.

(Nr. 3649.) Rewidowany regulamin dla towarzystwa ogniowego wiejskiego prowincyi Szląskiéj, Hrabstwa Głockiego i Margrabstwa Górno-Łużyckiego. Z dnia 1. Września 1852.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, Król Pruski i t. d.

wskutek wniosków prowincyalnego zebrania Sejmowego prowincyi Szląskiéj, o niektóre zmiany i uzupełnienia regulaminu dla towarzystwa ogniowego po wsiach prowincyi Szląskiéj, Hrabstwa Głockiego i Margrabstwa Górno-Łużyckiego z dnia 6. Maja 1842. kazaliśmy regulamin ten rewidować i zamiast takowego niniejszy rewidowany regulamin wydać a zatém stanowimy na wniosek Naszego Ministra spraw wewnętrznych, co następuje:

I. Objętość, cel i prawa towarzystwa.

§. 1.

Towarzystwo zabezpieczenia ogniowego obejmuje wszystkie wsie prowincyi Szląskiéj, w zakresie Naczelno-Prezydyalnym téj pro-

Wydany w Berlinie dnia 8. Października 1852.

mit Einschluß der im Sorauer Kreise belegenen, aber zu dem Kommunalverbande der Ober-Lausitz gehörigen beiden Dörfer Haasel und Zilmsdorf.

Der Zweck der Sozietät ist auf gegenseitige freiwillige Versicherung von Gebäuden gegen Feuersgefahr gerichtet und daher diese Gefahr dergestalt gemeinschaftlich übernommen, daß sich jeder Theilnehmer zugleich in dem Rechtsverhältnisse eines Versicherers und eines Versicherten befindet, als Versicherer jedoch nur mit den ihm nach dem gegenwärtigen Gesetz pro rata seiner Versicherungssumme obliegenden Beiträgen verhaftet ist.

§. 2.

Wenn sich neben der Provinzial-Landfeuersozietät Privatvereine zur Versicherung ländlicher Gebäude gegen Feuersgefahr bilden, es mag nun dabei auf die Gewährung einer Geldentschädigung oder einer Unterstützung mit Hülfsfuhren, Stroh, Holz und dergleichen abgesehen sein, so muß von der Errichtung und dem Bestehen solcher Vereine die Provinzial-Landfeuersozietät von den Vorständen derselben in Kenntniß gesetzt werden.

§. 3.

Die Verhandlungen Behufs Verwaltung der Feuersozietäts-Angelegenheiten des platten Landes der Provinz Schlesien, die darauf bezügliche Korrespondenz zwischen den Behörden und Mitgliedern der Sozietät, die Deklarationen über Versicherung und die darauf gebrachten amtlichen Atteste, die Quittungen über empfangene Brandentschädigungszahlung aus der Sozietätskasse sind vom tarifmäßigen Stempel und von Sporteln entbunden. Bei Prozessen, Namens der Sozietät, sind diejenigen Gerichtskosten einschließlich der Stempel, deren Bezahlung ihr obliegt, jedoch mit Ausschluß der baaren Auslagen (§. 6. des Gesetzes vom 10. Mai 1851. über den Ansatz und die

wincyi, z dołączeniem położonych w powiecie Sorawskim, lecz do związku komunalnego Górno-Łużyckiego należących dwóch wsi Haasel i Zilmsdorf.

Towarzystwo to ma za cel zobopólne dobrowolne zabezpieczenie budynków przeciw niebezpieczeństwu ognia, biorąc na siebie niebezpieczeństwo to wspólnym udziałem, tak, iż każdy członek znajduje się zarazem w stosunku prawnym asekurującego i zaasekurowanego, jako asekurujący jednakże jest tylko odpowiedzialnym co do składek, które podług niniejszéj ustawy pro rata swojéj zaasekurowanéj sumy winien opłacać.

§. 2.

Jeżeli się obok prowincyalnego wiejskiego towarzystwa ogniowego celem zabezpieczenia budynków wiejskich przeciwko niebezpieczeństwu ogniowemu stowarzyszenia prywatne utworzą, aby wynagrodzenie w pieniędzach udzielać albo furami pomocniczemi, słomą, drzewem i t. p. wspomagać, natenczas o utworzeniu i istnieniu takich stowarzyszeń prowincyalne wiejskie towarzystwo ogniowe przez przełożonych uwiadomioném być musi.

§. 3.

Czynności tyczące się zarządzenia interesami towarzystwa ogniowego dla wsiów prowincyi Szląskiéj, odnosząca się do nich korespondencya między władzami i członkami towarzystwa, urzędowe świadectwa na asekuracye i kwity z odebranych bonifikacyi ogniowych z kasy towarzystwa, uwolnione są od opłat stęplowych i szportlowych. W procesach imieniem towarzystwa nie wchodzą w rachubę koszta sądowe włącznie stęplu, których opłata na nie przypada, jednakowoż z wyłączeniem gotowych wydatków (§. 6. ustawy z dnia 10. Maja 1851. względem umieszczenia i pobierania kosztów sądowych, Zbiór praw strona 971) i ko-

Erhebung der Gerichtskosten, Gesetz-Sammlung Seite 971.) und der nach früheren Bestimmungen zu berechnenden Kopialien und Botengebühren, außer Ansatz zu lassen. Zu Verträgen mit einer stempelpflichtigen Partei ist der tarifmäßige Stempel in dem halben Betrage, zu dem Nebenexemplare der Stempel beglaubigter Abschriften zu verwenden.

§. 4.

Ebenso soll ihr die Portofreiheit in Absicht aller mit dem Vermerke „Feuersozietätssache“ versehenen und mit öffentlichem Siegel verschlossenen Berichte, Gelder und Packete zustehen, die in Feuersozietäts-Angelegenheiten zwischen den Behörden hin und hergesandt werden. Privatpersonen und einzelne Interessenten aber müssen ihre Briefe an die Feuersozietäts-Behörde frankiren, indem ihnen und den an sie ergehenden unfrankirten Antworten die Portofreiheit nicht zu statten kommt.

II. Aufnahmefähigkeit der Theilnehmer.

§. 5.

Die Sozietät darf zur Versicherung gegen Feuersgefahr nur Gebäude und zwar nur solche Gebäude aufnehmen, die innerhalb derjenigen Territorialgrenzen, auf welche sich ihre Verbindung bezieht, belegen sind.

§. 6.

In dieser Beschränkung gilt zwar die Regel, daß Gebäude aller Art, ohne Unterschied ihrer Einrichtung und Bestimmung, sobald sie vollständig ausgebaut sind und sich im gebrauchsfähigen Zustande befinden, zur Aufnahme geeignet sind. Es dürfen jedoch, bei Verlust des Rechts,

pialiów i należytości woźnych według dawniejszych postanowień mających być obrachowanemi. Do ugód z stroną stęplowi uległą ma być przepisany taryfą stępel w połowicznéj ilości, do ubocznego exemplarza stępel zawierzytelnionych wtoropisów używanym.

§. 4.

Służyć mu podobnież będzie swoboda portoryina we względzie wszelkich rubryką: »Interes towarzystwa ogniowego« oznaczonych i publiczną pieczęcią opatrzonych raportów, pieniędzy i pakietów, przesyłanych powzajem między władzami w interesach towarzystwa ogniowego. Prywatne zaś osoby i pojedynczy interesenci muszą swe listy do władzy towarzystwa ogniowego frankować, i nie służy im i wychodzącym do nich niefrankowanym odpowiedziom swoboda portoryina.

II. Kwalifikacya przyimowania do towarzystwa.

§. 5.

Towarzystwo może celem asekurowania przeciw niebezpieczeństwu ognia przyimować tylko budynki i wprawdzie tylko budynki położone w granicach terytoryalnych, do których się związek jego rozciąga.

§. 6.

W tém ograniczeniu uważa się wprawdzie za prawidło, iż budynki wszelkiego rodzaju, bez różnicy ich urządzenia i przeznaczenia, skoro zupełnie są wybudowane i się znajdują w stanie zdolnym do używania, uwłaściwiają się do przyjęcia. Nie wolno jednakowoż pod utratą prawa,

1) einzelne Gebäude eines Gehöftes weder allein versichert, noch von der Versicherung des Gehöftes, und ebensowenig

2) einzelne Theile eines Gebäudes von dessen Versicherung ausgeschlossen werden, mit Ausnahme der Fundamente, und zwar bei massiven Gebäuden bis zur Plinte und der unter der Erde befindlichen Umfassungswände der Keller.

Gegenstände, welche nach den Bestimmungen des Allgemeinen Landrechts Th. I. Tit. II. §. 80. als Pertinenzstück eines Gebäudes anzusehen sind, oder Gegenstände, welche ihrer Konstruktion und Befestigung nach als integrirende Theile eines Gebäudes betrachtet werden müssen, und, ohne letzteres zu zerstören, daraus nicht augenblicklich fortgeschafft werden können, sind versicherungsfähig.

§. 7.

Folgende Gebäude jedoch, als:

1) Pulvermühlen und Pulvermagazine,
2) Glas- und Schmelzhütten,
3) Stückgießereien,
4) Schwefelraffinerieen,
5) Terpentin-, Firniß-, Soda-, Blausäure- und Holzsäure-Fabriken,
6) Anstalten zu Fabriken von Aether, Gas, Phosphor, Knallsilber und Knallgold,
7) Vitriol- und Salmiak-Fabriken,
8) Rußhütten

sollen wegen zu großer Feuergefährlichkeit nicht aufgenommen werden.

Gebäude, worin Dampfmaschinen befindlich sind, können zwar aufgenommen werden, doch nur mit der Beschränkung, daß eine Brandentschädigung, welche denselben durch die Explosion des Dampfkessels zugefügt worden, nicht vergütigt wird.

1) pojedynczych budynków dworu ani zabezpieczać ani od asekuracyi dworu, i niemniéj,

2) pojedynczych części budynku od asekuracyi takowego wykluczać z wyjątkiem fundamentów, a to przy murowanych budynkach aż do podkładki i pod ziemią znajdujących się ścian sklepów.

Przedmioty, które wedle postanowień powszechnego prawa krajowego Część I. Tyt. II. §. 80. jako pertynencye budynku się uważają, albo przedmioty, które według struktury i ułożenia jako integralne części budynku uważane być muszą i bez zniszczenia takowego nie mogą być oddalone, są zdolne do zabezpieczenia.

§. 7.

Następujące budynki, jako to:

1) prochownie i składy prochów,
2) szklarnie i szmelcarnie,
3) działlejnie (ludwisarnie),
4) rafinerye siarki,
5) fabryki terpentyny, pokostu, sody, kwasu wodosienego i kwasu drzewnego,
6) zakłady do fabrykowania eteru, gazu, fosforu, srebra i złota pukającego,
7) fabryki witryolu i amoniaku,
8) sadzarnie

nie mają, jako zbyt niebezpieczeństwem grożące, być przyimowane.

Budynki, w których się znajdują machiny parowe, mogą wprawdzie być przyimowane, z tém jednak tylko ograniczeniem, iż klęska ogniowa, wyleceniem w powietrze kotła parowego zrządzona wynagrodzoną nie będzie.

§. 8.

Die Ausschließung (§. 7.) bezieht sich aber nicht auf die Wohngebäude der Besitzer der Fabriken oder Anstalten, oder ihrer Arbeiter und Werkleute, auch nicht auf solche Gebäude, welche zur Fabrik oder Anstalt nicht gehören, oder, wenn sie auch dazu gehören, doch nicht gleich diesen den Karakter vorzüglicher Feuergefährlichkeit und mit der Fabrik oder Anstalt keinen unmittelbaren Zusammenhang haben.

Für unmittelbaren Zusammenhang soll es nicht angesehen werden, wenn bei feuerfester Bedachung durchgehende Brandgiebel oder wenigstens fünf Ruthen Entfernung vorhanden sind. Bei nicht feuerfester Bedachung gilt nur eine Entfernung von zehn Ruthen als isolirte Lage, gleichviel, ob Brandgiebel vorhanden sind oder nicht.

§. 8.

Wykluczenie (§. 7.) nie odnosi się jednak do budynków mieszkalnych posiadaczy fabryk lub zakładów, lub ich robotników i dozorców fabryk, to samo do takich budynków, które do fabryki lub zakładu nie należą, lub, chociaż i do nich należą, nie są jednak tak bardzo od ognia niebezpieczne i nie stykają się bezpośrednio z fabryką lub zakładem.

Za bezpośrednio stykający się budynek nie ma się uważać, gdy tenże przy bezpieczném od ognia pokryciu, ma przechodzące zabezpieczone od ognia szczyty lub jest najmniéj pięć prętów odległym. Jeżeli pokrycie nie jest bezpieczném od ognia, uchodzi tylko odległość dziesięć prętów trzymająca za odosobnione położenie, bez względu, czy są szczyty wytrzymałe na ogień lub nie.

§. 9.

Jedes Gebäude muß einzeln und also jedes abgesonderte, aber zum Gehöft gehörige Neben- und Hintergebäude besonders zur Versicherung deklarirt werden. Jede Veränderung, welche während der Versicherungszeit an den verschiedenen Gebäuden vorgenommen wird, durch welche dasselbe in seinem Ganzen oder in seinen einzelnen Theilen eine andere Gestalt erhält, als bei der Versicherung deklarirt worden ist, muß von dem Versicherten dem Kreis-Feuersozietäts-Direktor angezeigt werden, es mag nun durch die Veränderung die Gefahr zu des Versicherers Nachtheil vergrößert werden, oder nicht. Dasselbe gilt, wenn von einem versicherten Objekte nicht blos einzelne Gebäude, sondern auch Grund und Boden ganz oder theilweise verkauft werden, in welchem Falle mit dem Tage der Uebergabe die bisherige Versicherung der Gebäude aufhört, weil unter allen Umständen eine neue Regulirung der approbirten Taxen der Gebäude des dismembrirten Gutes und der Versicherungsbeträge erfolgen muß.

§. 9.

Każdy budynek powinien być pojedynczo, a zatém każdy oddzielnie stojący poboczny lub tylny budynek z osobna asekurowany. Każda zmiana, która podczas asekuracyi przy rozmaitych budynkach się przedsiębierze, przez którą zmianę budynek w całéj objętości albo w pojedynczych częściach innego kształtu nabiera jak to przy asekuracyi deklarowano, zabezpieczony dyrektorowi powiatowego towarzystwa ogniowego donieść musi bez różnicy, czy przez zmianę niebezpieczeństwo z szkodą zabezpieczającego się pomnaża czy nie. Toż samo się rozumie, jeżeli od objektu asekurowanego nietylko pojedyncze budynki ale też grunt całkowicie lub częściowo sprzedanym został, w którym przypadku z dniem tradycyi dotychczasowa asekuracya budynków ustaje dla tego, że pod wszystkiemi okolicznościami nowa regulacya przyjętych tax budynków rozcząstkowanego gruntu i kwot asekuracyinych nastąpić musi.

§. 10.

Es steht zwar Jedem frei, seine Gebäude nach Gutbefinden auch anderswo, als bei der Feuersozietät für das platte Land der Provinz Schlesien gegen Feuersgefahr zu versichern, kein Gebäude und Gehöft aber, welches anderswo schon versichert ist, darf bei der Feuersozietät für das platte Land der Provinz Schlesien weder ganz noch zum Theil aufgenommen, und kein Gebäude oder Gehöft, welches bei dieser Sozietät bereits versichert ist, darf auf irgend eine andere Weise nochmals, es sei ganz oder zum Theil, versichert werden, da es nicht erlaubt ist, einzelne Gebäude eines Gehöftes bei dieser und andere bei einer fremden Sozietät zu versichern, oder, bei der Versicherung der übrigen, unversichert zu lassen, mit Ausnahme solcher Gebäude, welche nach §. 7. keine Aufnahme, oder nach §. 27. dergleichen bedingungsweise finden, eine solche aber bei einer fremden Sozietät finden könnten.

Findet sich zu irgend einer Zeit, daß ein Gebäude oder Gehöft, dieser Bestimmung entgegen, noch anderswo versichert ist, so wird dasselbe nicht allein in den Katastern der Sozietät für die Provinz Schlesien sofort gelöscht, sondern es ist auch der Eigenthümer im Fall eines Brandunglücks der ihm sonst aus derselben zukommenden Brandvergütigung verlustig, ohne daß gleichwohl seine Verbindlichkeit zu allen Feuerkassen-Beiträgen bis zum Ablauf des Halbjahrs, in welchem die Ausschließung erfolgt, eine Abänderung erleidet, und die Sozietät ist überdem verpflichtet, den Fall zur näheren Bestimmung darüber, ob Grund zur Kriminal-Untersuchung wegen intendirten Betruges vorhanden sei, dem kompetenten Staatsanwalt anzuzeigen.

§. 11.

Jeder Hypothekengläubiger, für dessen Forderung ein Grundstück mit dessen, bei der Feuer-

§. 10.

Wolno wprawdzie każdemu, budynki swe według upodobania i gdzieindziéj, jak w towarzystwie ogniowém wiejskiém prowincyi Szląskiéj zaasekurować przeciw niebezpieczeństwu ognia, żadnego jednakże budynku i dworu gdzieindziéj już zabezpieczonego, nie wolno przyjąć do towarzystwa ogniowego wiejskiego dla prowincyi Szląskiéj ani w całości ani w części, i żaden budynek albo dwór zabezpieczony już w témże towarzystwie, nie może pod żadnym pozorem powtórnie być całkiém lub częściowo zabezpieczonym. Nie wolno też pojedynczych budynków jednego siedliszcza w témże, a innych w obcém towarzystwie asekurować, albo bez zabezpieczenia pozostawić niektórych, z wyjątkiem takich budynków, które wedle §. 7. w tém towarzystwie nie znajdują przyjęcia, albo według §. 27. takowe warunkowo znajdują, w obcém zaś towarzystwie znaleśćby mogły.

Jeżeliby się kiedykolwiek okazało, iż budynek albo dwór jaki, wbrew temu postanowieniu, jest jeszcze gdzieindziéj zabezpieczonym, nietylko z katastrów towarzystwa dla prowincyi Szląskiéj zostanie niebawnie wykreślonym, ale też właściciel na przypadek klęski przez pożar zrządzonéj utraci prawo do wynagrodzenia, któreby mu się od niego należało, przez co jednakże obowiązek jego do ponoszenia wszelkich składek ogniowych aż do końca półrocza, w którém exkluzya nastąpi, w niczém się nie zmienia, a towarzystwo jest nadto obowiązaném, donieść właściwemu prokuratorowi Rządowemu o tém, w celu bliższego oznaczenia, czyli jest powód do kryminalnéj indagacyi o zamyślane oszukaństwo.

§. 11.

Każdy wierzyciel hipoteczny, za którego pretensyą grunt z budynkami w towarzystwie

sozietät versicherten Gebäuden verhaftet ist, soll berechtigt sein, sofern er solches sich ausbedungen hat, oder des Schuldners ausdrückliche Einwilligung dazu beibringt, sein Hypothekenrecht im Feuersozietäts-Kataster vermerken zu lassen. Dieser Vermerk wird in dem, im Kreisarchiv aufbewahrten Exemplare des Ortslagerbuches durch den Kreis-Feuersozietäts-Direktor registrirt, welcher letztere auch verpflichtet ist, die geschehene Eintragung desselben auf dem Schuldinstrumente zu bescheinigen. Ein solcher Vermerk kann alsdann nicht anders gelöscht werden, als wenn der Beweis über geschehene Tilgung der Schuld oder die ausdrückliche Einwilligung des Gläubigers beigebracht wird, und bis dahin ist in Bezug auf ein also verpfändetes Grundstück kein Austritt der bei der Feuersozietät versicherten Gebäude von Seiten des Schuldners zulässig.

Bei den von der Provinzial-Direktion verfügten nothwendigen Entlassungen aus der Sozietät muß den eingetragenen Interessenten eröffnet werden, daß der Eintragungsvermerk wirkungslos geworden.

Vermerke dieser Art sollen sogleich sekretirt und die Kataster dürfen demnach nur solchen Personen vorgelegt werden, welche ein Interesse zur Einsicht nachweisen können.

Auch soll, wenn Hebungen oder Leistungen aus einem vormaligen oder noch bestehenden gutsherrlichen oder Kommunalverhältnisse auf einem Grundstücke lasten, der Berechtigte befugt sein, von dem Verpflichteten die Versicherung seiner darauf errichteten Gebäude gegen Feuersgefahr in dem Maaße zu verlangen, als solches zur Deckung der dem Berechtigten zustehenden Hebungen oder Leistungen erforderlich ist. Ebenso steht dem Erbverpächter gegen den Erbpächter eine gleiche Befugniß alsdann zu, wenn der letztere bisher verpflichtet gewesen, die Feuersozietäts-Beiträge zu bezahlen.

Endlich behält es, wo die Gesetze in gewissen Fällen (z. B. bei Fideikommissen und solchen

ogniowém zabezpieczonemi odpowiada, ma mieć prawo, jeżeli się to pod tym warunkiem stało, albo jeżeli wyraźne zezwolenie dłużnika dostawi, swoje prawo hipoteczne w katastrze towarzystwa ogniowego kazać zapisać. Zapis ten rejestruje się w exemplarzu katastru miejscowego przechowanym w archiwie powiatowym przez dyrektora powiatowego towarzystwa ogniowego, który również jest obowiązanym, iż intabulacya nastąpiła, na dokumencie dłużnym poświadczyć. Taki zapis nie może potém być inaczéj wykreślonym jak jeżeli dowód względem umorzenia długu albo wyraźne zezwolenie wierzyciela jest przywiedzionem i aż do tego czasu względem gruntu w ten sposób w zastaw danego żaden występ zabezpieczonych w towarzystwie ogniowém budynków ze strony dłużnika nie jest dozwolonym.

Przy takich koniecznych wydaleniach z towarzystwa, które przez prowincyalną dyrekcyą są rozporządzone zapisanym interesentom doniesienie uczynionem być musi, iż zapis intabulacyi stał się bezskuteczny.

Wzmianki tego rodzaju mają być zachowane w tajemnicy a zatém katastry przekładane być mogą tylko osobom będącym w stanie wykazać interes w ich przepatrzeniu.

Również jeżeli daniny lub posługi z dawniejszego lub jeszcze istniejącego dominialnego lub gminnego stosunku na jakim gruncie ciążą, ma być uprawnionemu wolno żądać od obowiązanego zabezpieczenia swoich na nim wystawionych budynków przeciw klęskom ogniowym w tym stopniu, ile tego zapewnienie służących uprawnionemu danin lub posług wymaga. Również wieczysty wydzierzawca przeciw wieczystemu dzierzawcy równe ma prawo, gdy ostatni obowiązanym był dotąd opłacać składki do towarzystwa ogniowego.

Nakoniec, gdzie ustawy w pewnych przypadkach (np. przy fideikomisach i takich grun-

Grundstücken, welche Ablösungsbeiträge zur Rentenkasse zahlen und deren Gebäude nach dem Gesetz über die Errichtung von Rentenbanken vom 13. Mai 1850. gegen Brandschaden versichert werden müssen), oder wo bestehende oder künftige Verträge die Verpflichtung zur Versicherung gegen Feuersgefahr begründen, überall dabei sein Bewenden.

tach, które składki abluicyjne do kasy rentowéj opłacają, i których budynki według ustawy względem zaprowadzenia banków rentowych z dn. 13. Maja 1850. przeciwko klęskom ogniowym zabezpieczone być muszą) lub gdzie już istniejące lub przyszłe umowy warują obowiązek asekuracyi przeciw niebezpieczeństwu ognia, pozostaje we wszystkiém przy tym porządku.

III. Zeit des Ein- und Austritts.

§. 12.

Der Eintritt in die Sozietät mit den davon abhängenden rechtlichen Wirkungen, sowie eine Erhöhung der Versicherungssumme, soweit solche sonst zulässig ist (§. 24.), findet regelmäßig, und wenn nicht ein anderes ausdrücklich von der Provinzial-Direktion festgesetzt wird, jährlich zweimal, nämlich mit dem Tagesbeginn des ersten Januar und ersten Juli jeden Jahres statt. Doch ist beides auch zu jeder anderen Zeit gestattet, wenn darum unter der ausdrücklichen Verpflichtung, den vollen Beitrag für das laufende Halbjahr entrichten zu wollen, nachgesucht wird. In diesem Falle ist die Versicherung als geschehen anzusehen und die rechtliche Wirkung derselben beginnt mit der Anfangsstunde des Tages, an welchem die reglementsmäßig substantiirte Anmeldung des Beitritts bei der Feuersozietäts-Behörde des Kreises (§. 66.) erfolgt und von dieser, mit Vorbehalt der etwa nöthigen Prüfung und Feststellung der Abschätzungs- und Versicherungssummen durch die Provinzial-Direktion, bescheinigt ist.

Sollte das versicherte Gebäude vor der im gewöhnlichen reglementsmäßigen Wege anzustellenden Prüfung abbrennen und dadurch die Prüfung unmöglich werden, so haben Schiedsrichter nach §. 104. darüber zu entscheiden, ob die Höhe der Versicherungssumme mit den Bestimmungen des §. 19. übereinstimmte.

III. Czas przystępu i występu.

§. 12.

Przystęp do towarzystwa z zawisłemi odeń prawnemi skutkami, tudzież podwyższenie sumy asekuracyjnéj, o ile to z innych miar jest dopuszczalném (§. 24.) ma miejsce wedle prawidła, a jeżeli co innego przez prowincyalną dyrekcyą nie jest ustanowioném, corocznie dwa razy, jako to z początkiem dnia pierwszego Stycznia i pierwszego Lipca każdego roku. Wolno jednak jedno i drugie uczynić i w każdym innym czasie za oświadczeniem gotowości zapłacenia całkowitéj składki za bieżące półrocze. W tym przypadku uważać należy za zdziałane zabezpieczenie, i prawny skutek jego zaczyna się z początkową godziną dnia, w którym przepisane regulaminem uzasadnione zapowiedzenie przystępu u władzy towarzystwa ogniowego powiatu (§. 66.) następuje, i przez nię, z zastrzeżeniem potrzebnego rozważenia i ustanowienia sum taxy i asekuracyi przez dyrekcyą prowincyalną poświadczoném zostaje.

Jeżeliby zaasekurowany budynek przed na zwyczajnéj regulaminem przepisanéj drodze przedsięwziąć się mającemu zbadaniu spalił się i tym sposobem zbadanie to stało się niepodobném, sędziowie polubowni wedle §. 104. rozstrzygną, czyli ilość sumy asekuracyjnéj zgadzała się z postanowieniami §. 19.

§. 13.

Der Austritt aus der Sozietät, sowie die freiwillige Heruntersetzung der Versicherungssumme, soweit solches sonst zulässig ist (§. 11. und 24.), findet jährlich nur zweimal, nämlich mit dem Ablauf des letzten Juni- und letzten Dezembertages statt; die nothwendige Heruntersetzung (§. 24.) jedoch tritt sofort, nachdem sie festgestellt ist, in Wirkung; jeder aber, der freiwillig oder unfreiwillig austritt, oder dessen Versicherungssumme heruntergesetzt wird, muß in allen Fällen, selbst wenn das versicherte Gebäude abgebrannt ist oder die Versicherungsfähigkeit verloren hat, die zeitherigen gesammten Beiträge noch für das laufende Halbjahr entrichten.

Wenn in Folge einer baulichen Einrichtung eine Veränderung in der Versicherung oder im Klassenverhältnisse verfügt wird, so tritt solche zu jeder Zeit und auch im Laufe des Jahres in rechtliche Wirkung.

§. 13.

Występ z towarzystwa, jako też dobrowolne zniżenie sumy asekuracyinéj, jak dalece to jest dozwoloném (§§. 11. i 24.) ma miejce każdego roku dwa razy, to jest z upływem ostatniego dnia Czerwca i ostatniego dnia Grudnia; konieczne jednakże zniżenie (§. 24.) ma natychmiast po onegoż ustanowieniu skutek; każdy zaś dobrowolnie lub mimowolnie występujący, lub którego suma asekuracyina zniżoną zostaje, musi w wszystkich przypadkach, nawet gdy się zabezpieczony budynek spalił, lub kwalifikacyą asekurowania utracił, dotychczasowe całkowite składki jeszcze za bieżące półrocze opłacić.

Jeżeli wskutek urządzenia budowniczego zmiana w zabezpieczeniu albo w stosunku klas rozporządzoną zostaje, natenczas takowe każdego czasu i również podczas roku prawnego nabywa skutku.

IV. Feststellung des Werthes der Gebäude und des Versicherungs-Betrages.

§. 14.

Die Versicherungssumme darf den nach den Grundsätzen des §. 19. zu ermittelnden dermaligen gemeinen Werth des zu versichernden Gebäudes niemals übersteigen.

§. 15.

Mit Beobachtung dieser Beschränkung hängt aber die Bestimmung der Summe, auf welche ein Gebäudebesitzer bei der Sozietät Versicherung nehmen will, von ihm selbst ab, nur muß diese Summe in Beträgen nach Thalern, die durch die Zahl zehn theilbar sind, abgerundet und in Preußischem Kurant ausgedrückt sein.

IV. Ustanowienie wartości budynków i kwoty asekuracyinéj.

§. 14.

Suma asekuracyina nie może wymiarkować się mającéj wedle zasad §. 19. obecnéj pospolitéj wartości budynku zabezpieczonym być mającego przechodzić.

§. 15.

Z zastósowaniem się do tego ograniczenia zależeć przecież będzie od właściciela budynków, jaką sumą oneż w towarzystwie zaasekurować zechce, byleby tylko suma asekuracyina składała się z zaokrąglonych, liczbą dziesięć dzielnych kwot i wyrażona była w talarach w Pruskiéj grubéj monecie.

§. 16.

Wenn sich nach dem Brande eines versicherten Gebäudes findet, daß dasselbe vor der Zerstörung den ihm beigelegten Werth nicht mehr besaß, muß derselbe aufs Neue ermittelt und festgestellt werden.

§. 17.

Die Ermittelung des dermaligen Werthes geschieht in der Regel durch die Ortspolizei- und Kommunalbehörde mit Vorbehalt der Prüfung der Feuersozietäts-Kommission (§. 70.) und des Kreis-Feuersozietäts-Direktors nach den von der Provinzial-Direktion vorzuschreibenden Grundsätzen. Das Ergebniß der Abschätzung wird Behufs der Feststellung der Taxen und der Versicherungsbeträge in die, nach dem von der Provinzial-Direktion vorgeschriebenen Schema, von dem Versicherer einzureichende und mit genauer Befolgung der Vorschriften der §§. 5. 6. 9. und 27. abzufassende Deklaration nachgetragen und letztere in vier gleichlautenden Exemplaren eingereicht, die Richtigkeit des Inhalts aber von der Ortspolizei- und Kommunalbehörde, sowie der Abschätzungs-Kommission bescheinigt.

Die Ortsgerichte fungiren umsonst. Wird von ihnen aber die Anfertigung der Deklarationen verlangt, so gebühren ihnen für die Anschaffung des Materials, sowie für die vierfache Ausfertigung derselben vier Silbergroschen bei Versicherung einer Gärtner- oder Häuslerstelle, und sechs Silbergroschen bei Versicherung eines jeden anderen Gehöftes, sowie einer Fabrikanlage.

Wird die neue Deklaration in Folge nothwendig gewordener Herabsetzung der Versicherung bedingt, so sind die Ortsgerichte zur unentgeltlichen Ausfüllung der von der Sozietät zu verabfolgenden Deklarationsformulare verpflichtet.

§. 16.

Jeżeli po uszkodzeniu zabezpieczonego budynku przez pożar się okaże, iż takowy przed zniweczeniem nadanéj mu nie miał wartości, natenczas takowa na nowo wypośrodkowaną i ustanowioną być musi.

§. 17.

Wypośrodkowanie dawniejszéj wartości stanie się zazwyczaj przez władzę miejscową policyiną i gminną z zastrzeżeniem zbadania przez komisyą towarzystwa ogniowego (§. 70.) i dyrektora powiatowego towarzystwa ogniowego według zasad przepisanych przez dyrekcyą prowincyalną. Rezultat otaxowania celem ustanowienia tax i kwot zabezpieczenia zapisanym będzie w deklaracyi, która według przepisanego przez dyrekcyą prowincyalną wzoru przez zabezpieczającego podaną i z ścisłém zastósowaniem przepisów §§. 5. 6. 9. i 27. ma być ułożoną i która w czterech równobrzmiących exemplarzach podaną a rzetelność treści przez władzę miejscowo-policyiną i komunalną jako też przez komisyą otaxowania ma być poświadczoną.

Sądy miejscowe sprawują bezpłatnie swe urzędowanie. Jeżeli od nich się żąda sporządzenia deklaracyi, natenczas im się należy za przysposobienie materyału, jako też za czterokrotne wygotowanie takowych cztery srebrne grosze przy asekuracyi posady ogrodnika lub chałupnika, a sześć srebrnych groszy przy asekuracyi każdego innego dworu jako też zakładu fabrycznego.

Jeżeli nowa deklaracya wskutek potrzebnego zniżenia asekuracyi nastąpi, natenczas sądy miejscowe do bezpłatnego wygotowania formularzy deklaracyinych im od towarzystwa zleconych są obowiązane.

Die nach §§. 68. 70. zu berechnenden Kosten für die Abschätzungskommission werden von der Sozietät nur dann getragen, wenn die Versicherung wirklich erfolgt.

Bei der Abschätzung größerer Gebäude und ganzer Höfe ist der Kreis-Feuersozietäts-Direktor berechtigt, auf Kosten der Sozietätsfonds einen Bauverständigen oder einen zu diesem Geschäft ein- für allemal ernannten Distriktstaxator zuzuziehen. Welche Besitzung nach ihrer Größe diese Zuziehung erfordert, ist seinem Ermessen überlassen.

§. 18.

Gegen die solchergestalt geschehenen Abschätzungen steht dem Gebäudebesitzer jederzeit die Berufung auf die Aufnahme einer nochmaligen Taxe durch einen Baubeamten zu, deren Kosten dem Theile zur Last fallen, der nach angestellter Untersuchung (§. 19.) Unrecht hat.

Wenn beide Theile Unrecht haben, so werden die Kosten von jedem Theile zur Hälfte getragen.

§. 19.

In solchem Falle muß von einem vereideten Baubeamten mit kunstmäßiger Genauigkeit eine förmliche Taxe zu dem Zwecke und aus dem Gesichtspunkte aufgenommen werden, daß dadurch mit Rücksicht auf die örtlichen Materialpreise der dermalige Werth derjenigen in dem Gebäude enthaltenen Baumaterialien, welche verbrennlich oder sonst der Zerstörung und Beschädigung durch Feuer ausgesetzt sind, und zwar jederzeit als Baumaterialien, und der Betrag der Baukosten festgestellt werden, welche nöthig sind, um das Gebäude auf dieselbe Art aufzubauen, wie es bisher gebaut war.

Der dermalige Werth der Baumaterialien ergiebt sich bei Gebäuden, die nicht mehr in gutem baulichen Zustande sind, dadurch, daß die Kosten

Koszta według §§. 68. 70. obrachowane dla komisyi otaxowania tylko natenczas towarzystwo ponosi, skoro asekuracya w istocie nastąpi.

Przy otaxowaniu większych budynków i całych dworów dyrektor towarzystwa powiatowego ogniowego jest uprawniony, na koszta funduszu towarzystwa budowniczego albo mianowanego raz na zawsze do tejże czynności taxatora obwodowego przyzwać. Jaka posiadłość względem objętości tego zapozwania wymaga, pozostawia się do jego zdania.

§. 18.

Przeciw uskutecznionym w ten sposób szacowaniom wolno właścicielowi budynków każdego czasu odwołać się do zrobienia powtórnéj taxy przez urzędnika budowniczego, któréj koszta spadają na stronę, która ma niesłuszność wedle zarządzonego wyśledzenia (§. 19.).

Jeżeli obydwie strony za nieprawne są uznane, natenczas każda strona połowę kosztów ponosi.

§. 19.

W takim przypadku przyzwanym być musi przysięgły urzędnik budowniczy dla sporządzenia umiejętną dokładnością formalnéj taxy w tym celu, i na téj zasadzie, iż przez takową, z zastósowaniem się do miejscowych cen materyałów, tegoczesna wartość tych w budynku zawartych materyałów, które zniszczeniu lub uszkodzeniu przez ogień ulegają, i wprawdzie każdego czasu jako materyały budowlane, i ilość kosztów budowniczych potrzebnych na wystawienie takiego budynku, jakim był dotychczasowy, się ustanowią.

Dawniejsza wartość materyałów budowniczych okaże się przy budynkach, które się nie znajdują w dobrym stanie w ten sposób, iż

des veranschlagten Neubaues in dem von der Provinzial-Direktion zu bezeichnenden Verhältnisse reduzirt werden, als die vorgefundenen Baumaterialien durch Abnutzung oder im Verlaufe der Zeit an Werth verloren haben.

§. 20.

Die Taxe muß in doppelter Ausfertigung von dem taxirenden Baubeamten selbst vollzogen werden; über die dadurch festgestellte versicherungsfähige Werthssumme hinaus ist schlechterdings keine Feuerversicherung statthaft.

§. 21.

Sowohl bei der von dem Eigenthümer selbst nach §. 15. ff. bestimmten Versicherungssumme, als bei der Taxirung ist auch noch darauf zu achten, daß wenn der Eigenthümer etwa freies Bauholz oder andere Baumaterialien zu fordern Befugniß hat, der Werth derselben außer Anschlag bleibe.

Dagegen ist derjenige, welcher das freie Bauholz oder Baumaterialien zu liefern verpflichtet ist, jederzeit berechtigt, solche besonders zu versichern, wenn für das Gebäude überhaupt Versicherung genommen wird. Dies darf jedoch nur bei derselben Versicherungsanstalt geschehen, bei welcher das Gebäude selbst assozirt ist. Wird die Versicherung des letzteren von dem Besitzer abgemeldet, so ist gleichzeitig die etwaige Bauholzversicherung zu löschen und dem Eigenthümer desselben davon Kenntniß zu geben.

§. 22.

Uebrigens können so wenig die Versicherungssummen, als die von den Abschätzungs-Kommissionen oder Baubeamten blos zum Zweck der Feuerversicherung aufgenommenen Taxen jemals zur Grundlage bei öffentlichen oder Gemeinde-Abgaben und Lasten angewendet, noch überhaupt wider den Willen des Grundbesitzers jemals zu anderen fremdartigen Zwecken benutzt werden.

koszta zaprojektowanéj budowy w stosunku przez prowincyalną dyrekcyą oznaczone, redukowane zostaną, o ile materyały budownicze przez używanie albo przez czas na wartości straciły.

§. 20.

Taxa powinna być podpisana w podwójnych exemplarzach przez taxującego urzędnika budowniczego; wyższa nad oznaczoną przez to suma asekurować się mająca pod żadnym warunkiem miejsca mieć nie może.

§. 21.

Tak gdy właściciel według §. 15. i następ. sumę sam oznaczy, jako też gdy oszacowanie nastąpiło, pominąć nie należy, aby wartość drzewa, jeżeli właścicielowi prawo bezpłatnego domagania się takowego lub innych materyałów służy, w anszlagu nie była umieszczoną.

Natomiast obowiązany dostawić bezpłatnie drzewo, lub materyały budownicze, każdego czasu mocen jest, takowe zosobna zapewnić, czyniąc to jedynie w towarzystwie, w którém budynek jest zabezpieczonym. Jeżeli zabezpieczenie tegoż ostatniego od posiedziciela odmeldowaném zostanie, natenczas równocześnie asekuracya drzewa budowniczego ma być wykreśloną i właściciel takowego o tém zawiadomionym.

§. 22.

Zresztą tak sumy asekuracyine, jako też przez komisyę lub urzędników budowniczych, jedynie celem asekuracyi ogniowéj sporządzone taxy nie mogą ani służyć za podstawę rozkładku publicznych lub gminnych podatków i ciężarów, ani być użytemi wbrew woli właściciela gruntu do jakichkolwiek bądź innych celów.

§. 23.

Regelmäßige periodische Revisionen der Versicherungssummen, um die durch den Verlauf der Zeit erfolgende Verminderung des Werthes der versicherten Gebäude im Auge zu behalten, sind zwar nicht erforderlich, die Sozietät hat aber jederzeit das Recht, solche Revisionen allgemein oder einzeln auf ihre Kosten vornehmen und dadurch das Maximum der versicherungsfähig bleibenden Summe feststellen zu lassen, welche mit dem Tage der stattgefundenen Revision und Bekanntmachung in Wirkung tritt.

Will sich der Eigenthümer der von der Sozietät für nöthig erachteten Herabsetzung der Versicherungssumme nicht unterwerfen, so steht ihm die Berufung auf eine bauamtliche Taxe zu (§. 19.).

Nicht blos die bei dem Betriebe der Sozietät thätigen, sondern alle Verwaltungsbehörden und Beamten sind verpflichtet, den Zustand der versicherten Gebäude, zumal solcher, deren Werth nach der Erfahrung schnell abzunehmen pflegt, fortwährend im Auge zu behalten und bei eintretendem Verfall der Gebäude, oder anderer durch den Verlauf der Zeit erfolgenden Verminderung ihres Werthes sofort Anzeige zu machen, weil die Versicherungssumme niemals den wirklich noch vorhandenen Werth der versicherten Gegenstände übersteigen und nur für letzteren Brandvergütigung gewährt werden darf. Die Provinzial-Direktion muß auf solche Anzeigen sofort eingehen und hat sie die Pflicht und das Recht, nach dem Befunde Verfügung zu treffen.

§. 24.

In der Regel kann Jeder die Versicherungssumme bis zu dem zulässigen Maximum erhöhen, oder auch bis zu einem willkürlichen Minderbetrage heruntersetzen lassen.

Jedoch findet in den Fällen des §. 11. die Heruntersetzung der Versicherungssumme ohne die

§. 23.

Regularne peryodyczne rewizye sum asekuracyinych, aby mieć na oku zmniejszającą się z czasem wartość zaasekurowanych budynków, nie są wprawdzie potrzebne. Wolno przecież towarzystwu każdego czasu przedsiębrać ogólne lub szczególne na swój koszt rewizye, zalecić przyjęcie taxy i przez to ustanowienie wyższéj sumy, jaka pozostaje zdolną do asekuracyi po rewizyi i ogłoszeniu.

Jeżeli właściciel od towarzystwa za potrzebném uznanego zniżenia sumy asekuracyinéj dozwolić niechce, natenczas wolno mu się odwołać do taxy budowniczo-urzędowéj (§. 19.).

Nietylko przy interesach towarzystwa czynni lecz wszyscy urzędnicy i władze administracyine mają obowiązek, stan zabezpieczonych budynków mianowicie takich, których wartość według doświadczenia w krótkim czasie ubywa, ciągle mieć pod bacznością i przy zachodzącém zapadnięciu budynków albo innego w czasie zmniejszenia wartości natychmiast doniesienie uczynić, ponieważ suma asekuracyi nigdy istotnéj wartości zabezpieczonych przedmiotów przechodzić nie powinna i wynagrodzenie szkody przez pożar wyrządzonéj tylko za tę wartość się udziela. Prowincyalna dyrekcya takie doniesienia natychmiast uwzględnić powinna i ma obowiązek i prawo, według położenia wydać rozporządzenia.

§. 24.

W ogólności wolno każdemu, domagać się podwyższenia dotychczasowéj sumy asekuracyinéj aż do przyzwolonego najwyższego stopnia, lub zniżenia jéj na kwotę podług upodobania.

Wszakże w przypadkach §. 11. nie może być zniżoną nawet suma asekuracyina bez wy-

ausdrückliche Einwilligung der dort bezeichneten Hypothekengläubiger und Realberechtigten nicht statt. Derjenigen nothwendigen Herabsetzung der Versicherungssumme, oder der gänzlichen Entlassung des Gebäudes aus der Sozietät, welche daraus folgt, daß etwa der Werth des durch Feuer zerstörbaren oder unbrauchbar zu machenden Theils des versicherten Gebäudes, oder das darnach oder sonst zulässige Maximum nicht mehr die Höhe der bisherigen Versicherungssumme erreicht (§§. 18. 19. 23.), oder daß der Eigenthümer grobe Fahrlässigkeit bei der Handhabung mit Feuer und Licht verschuldet, oder durch gänzliches Verlassen die Gebäude dem Verderben Preis giebt, oder daß endlich von dem Besitzer die Beiträge entweder gar nicht, oder nicht zu dem vollen Versicherungsbetrage zu erlangen sind (§. 25.), muß sich aber ein Jeder unterwerfen, und es steht dagegen also auch den Hypothekengläubigern und sonstigen Interessenten kein Widerspruchsrecht zu; jedoch soll davon denjenigen Hypothekengläubigern, welche im Kataster vermerkt sind, von Amtswegen Kenntniß gegeben werden und steht es denselben frei, wenn Assoziaten wegen Nichtbezahlung der Beiträge zum Austritt aus der Sozietät genöthigt werden, für die richtige Zahlung dieser Beiträge einzutreten, in welchem Falle sie die Rechte des Assoziaten bezüglich der Brandbonifikation erlangen.

raźnego przyzwolenia oznaczonych tamże wierzycieli hipotecznych i uprawnionych realnych. Takiemu zaś koniecznemu zniżeniu sumy asekuracyinéj albo zupełnemu wykluczeniu budynku z towarzystwa, pochodzącemu ztąd, że wartość uległéj zniszczeniu lub uszkodzeniu przez ogień jakiéj części budynku zaasekurowanego, lub przyzwolone maximum już dotychczasowéj sumie asekuracyinéj nie wyrówna (§§. 18. 19. 23.), albo że właściciel przy obchodzeniu się z ogniem i światłem wielkie niedbalstwo przewinił, albo przez całkowite opuszczenie budynki na zniszczenie wystawił, albo że nakoniec właściciel składek wcale nie opłaca albo nie w pełnéj ilości asekuracyi (§. 25.), każdy podać się powinien, i nawet wierzyciele hipoteczni i inni interesenci sprzeciwiać się temu nie mogą; wszakże zanotowanym w katastrze wierzycielom hipotecznym z urzędu wiadomość o tém ma być udzieloną, i wolno im, jeżeli spólnicy dla składek nieopłacanych z towarzystwa wystąpić muszą, za rzetelne opłacanie tych składek wstąpić i praw spólnika do bonifikacyi szkód osięgnąć.

V. Beiträge der Interessenten und deren Klassifikation.

§. 25.

Die von den Theilnehmern zu leistenden Beiträge werden halbjährlich am 1. Januar und 1. Juli jeden Jahres postnumerando mit genauer Bestimmung der äußersten Fristen zur Einzahlung, die an die Ortserheber für Abgaben (§. 86.) gegen deren Quittung zu leisten ist, ausgeschrieben, dergestalt, daß die nach Ablauf der in dem Ausschreiben festgesetzten äußersten Frist

V. Składki interesentów wedle ich klasyfikacyi.

§. 25.

Składki, które członkowie towarzystwa opłacać winni, będą półrocznie 1. dnia Stycznia i 1. Lipca każdego roku postnumerando z ścisłém oznaczeniem ostatniego terminu do wypłaty, wnoszonéj do miejscowych poborców podatkowych (§. 86.) za ich kwitem, wypisane tak, iż zaległości po upływie przepisanego w wezwaniu ostatecznego terminu je-

annoch verbliebenen Rückstände ohne weitere Verwarnung des Restanten und ohne alle Nachsicht exekutivisch beigetrieben werden.

Wenn der Beitrag auch auf diesem Wege nicht erlangt werden kann, so tritt die nothwendige Entlassung aus der Sozietät (§. 24.) ein, mit Vorbehalt des Realanspruchs an das Grundstück wegen des verbliebenen Restes.

Die Auflösung des Vertrages für den Fall der verabsäumten rechtzeitigen Zahlung der Beiträge kann jedoch nur gegen die nach Emanation des revidirten Reglements Beitretenden stattfinden.

Der Beitrag wird bei jedem Ausschreiben nach den zu dieser Zeit bekannten Bränden des verflossenen Semesters und mit ungefährer Hinzurechnung des muthmaaßlich wohl vorgefallenen, aber noch nicht angemeldeten Brandunglücks abgemessen. Es ist aber auch gestattet, die Beiträge in sich gleichbleibenden Raten auf längere oder kürzere Zeit einzuziehen, jedoch muß zuvor die Zulässigkeit aus den bei dem Betriebe gemachten Erfahrungen und die Zulässigkeit der Mittel aus dem Zustande des eisernen Fonds (§. 26.) dem Minister des Innern nachgewiesen werden. Immer werden die Beiträge mit Beobachtung des im §. 27. und 31. normirten Klassenverhältnisses rücksichtlich jeder Klasse auf eine runde Summe ohne Bruchpfennige für jedes Hundert Thaler der katastrirten Versicherungssumme bestimmt. Beiträge unter Einem Pfennig werden jederzeit für voll gerechnet und der sich daraus etwa ergebende Ueberschuß kommt zu dem nach §. 26. zu bildenden eisernen Fonds.

§. 26.

Außer diesen Beiträgen muß bei jedesmaligem Ausschreiben noch auf einen Ueberschuß zur Bildung eines eisernen Fonds Rücksicht genommen werden, welcher Ueberschuß jedoch jährlich zwei Silbergroschen vom Hundert bei der vierten Klasse und den hiernach verhältnißmäßig abzumessenden Beitrag der übrigen Klassen nicht übersteigen darf.

szcze istnące bez dalszego ostrzegania restanta i bez wszelkiego pobłażania drogą exekucyi spędzone będą.

Skoro składka na téj drodze osięgniętą być nie może, natenczas konieczne wydalenie z towarzystwa (§. 24.) nastąpi z zastrzeżeniem pretensyi realnéj do gruntu względem pozostałéj reszty.

Rozwiązanie umowy na przypadek nieuiszczania składek w należytym czasie, jednakowoż tylko przeciwko przystępującym po emanacyi rewidowanego regulaminu nastąpić może.

Składka będzie oznaczoną przy każdym rozpisie wedle wiadomych wówczas pożarów upłynionego półrocza, i z podobném do prawdy porachowaniém pożarów, które według domysłu mogły się wydarzyć, ale jeszcze nie były doniesione. Dozwala się jednakowoż, składki w równych ratach na dłuższy lub krótszy czas ściągnąć po wskazaniu Ministrowi spraw wewnętrznych (§. 26.), iż z uczynionych w procederze doświadczeń i według stanu funduszu zasobowego środki te są dozwolone. Składki z zachowaniem normy stosunku klasowego §§. 27. i 31. we względzie każdéj klasy na okrągłą sumę bez ułamków w fenygach za każde sto talarów zakatastrowanéj sumy asekuracyinéj zawsze oznaczone będą. Składki niżéj fenyga rachować się zawsze będą za spełna, i wypaść ztąd mogąca reszta pójdzie na fundusz żelazny wedle §. 26. założyć się mający.

§. 26.

Prócz tych składek należy zawsze, wpisując takowe, mieć jeszcze wzgląd na podwyżkę końcem utworzenia funduszu żelaznego. Ta jednakże podwyżka nie powinna rocznie dwóch srebrnych groszy od sta przy czwartéj klasie i oznaczyć się mającéj w stosunku tego składki reszty klas przechodzić. Tak utworzony fun-

Dieser eiserne Bestand ist unwiderrufliches Eigenthum der Feuersozietät. Austretende haben daran keinen Anspruch zu machen.

Dieser eiserne Fonds ist bestimmt, um die Sozietät in den Stand zu setzen, ihre Zahlungspflicht auch vor dem Ausschreiben durch Vorschüsse jedesmal erfüllen zu können.

§. 27.

Die bei dieser Feuersozietät des platten Landes der Provinz Schlesien versicherten Gebäude werden nach ihrer Bauart und Lage und der daraus hervorgehenden Verschiedenheit ihrer Feuergefährlichkeit in vier Klassen eingetheilt und es gehören

zur ersten Klasse:

die mit feuerfesten Dächern versehenen Gebäude, welche massive Giebel und Umfassungswände haben, so daß jedoch den letzteren Pisé- und Lehmwände von wenigstens zwei Fuß Stärke gleich geachtet werden;

zur zweiten Klasse:

alle Gebäude von Fachwerk mit Steinen ausgemauert, Gebäude von Holz, oder von Holz und Lehm, ingleichen alle Gebäude mit bretternen Giebeln, die jedoch feuerfeste Dächer haben;

zur dritten Klasse:

Gebäude aller Art, ohne Rücksicht auf ihre sonstige Beschaffenheit, welche mit einer nicht feuerfesten Bedachung versehen sind, in isolirter Lage;

zur vierten Klasse:

die Gebäude der vorhergehenden dritten Klasse in nicht isolirter Lage.

Als allgemeines Kennzeichen der nur in der dritten und vierten Klasse zu berücksichtigenden isolirten Lage gilt eine Entfernung von Einhundert und zwanzig Fuß.

dusz jest bezwarunkową towarzystwa ogniowego własnością. Występującym żadne doń nie służy prawo.

Fundusz ten żelazny przeznaczony jest na to, ażeby towarzystwo mogło swój obowiązek wypłaty także przed rozpisem zaliczeniami każdego czasu wypełnić.

§. 27.

Budynki w tém wiejskiém towarzystwie ogniowém prowincyi Szląskiéj zabezpieczone dzielą się podług ich konstrukcyi i położenia tudzież w miarę pochodzącéj ztąd różnicy ich niebezpieczeństwa ogniowego na cztery klasy, i tak należą

do pierwszéj klasy:

budynki zabezpieczonemi od ognia dachami opatrzone, mające murowane szczyty i zewnętrzne ściany, tak, iż jednak ostatnim ściany w pacynę i glinę najmniéj dwie stopy grube w równi są uważane;

do drugiéj klasy:

wszelkie budynki w wiązarek, z cegieł, budynki drewniane, lub w strychulec, tudzież wszystkie budynki z drewnianemi szczytami, mającemi jednakże zabezpieczone od ognia dachy;

do trzeciéj klasy:

wszelakie budynki, bez względu jakiéj są konstrukcyi, niebezpieczonemi od ognia dachami opatrzone, w odosobnioném położeniu;

do czwartéj klasy:

budynki uprzedniéj trzeciéj klasy w nieodosobnioném położeniu.

Jako ogólna oznaka odosobnionego położenia mającego być uwzględnioném w trzeciéj i czwartéj klasie uważa się odległość sto dwadzieścia stóp.

Ein Komplexus von Gebäuden, welche zu einer Hofstelle gehören, unter sich ein Gehöfte bilden und Eigenthum Eines Besitzers sind, wird zwar in allen Beziehungen und bei allen Klassen einem einzelnen Gebäude gleich geachtet, hinsichts der isolirten Lage eines Gehöftes dient aber die Entfernung zwischen dem, dem Nachbargebäude zunächst gelegenen Gebäude zum Maaßstabe der Klasseneinschätzung und ändert der Umstand hierin nichts, daß die übrigen Gebäude dieses Gehöftes als isolirt betrachtet werden können.

Alles, was unter einem Dache gebaut ist, wird als Ein Gebäude klassifizirt, und wenn ein Gebäude verschiedenartige Umfassungswände, die Giebeln mit eingeschlossen, oder verschiedenartige Bedachung hat, so ist diejenige Beschaffenheit, welche als die feuergefährlichste erscheint, für das Ganze maaßgebend. Sind einzelne Gebäude von dem Gehöfte desselben Besitzers mehr als isolirt entlegen, so sind sie nach ihrer Bauart und Lage besonders zu klassifiziren. Ebenso darf in Fällen, wo die Lage einzelner Gehöfte oder Gebäude, welche von dem nächsten Nachbargebäude zwar nicht Einhundert und zwanzig Fuß entfernt belegen sind, so beschaffen ist, daß das Flugfeuer zur Weiterverbreitung des Feuers möglichst abgehalten, oder wenn in solchen Fällen die vorschriftsmäßige Entfernung beinahe erreicht wird, solchen Gebäuden und Gehöften die isolirte Lage bei der Klassifikation mit Genehmigung der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion eingeräumt werden.

Die Zulassung der Versicherung, die Klassifikation und der Beitragssatz der

Torfschuppen,
Theeröfen,
Ziegelöfen und Schuppen,
Theatergebäude,
Schiffsmühlen,
Windmühlen,
Pottaschsiedereien,

Komplex budynków, które do posady należą, pomiędzy sobą dwór tworzą i własnością są posiedziciela, uważa się zarówno w wszystkich względach i przy wszystkich klasach pojedynczemu budynkowi, ze względu na odosobnione położenie dworu odległość między budynkiem najbliżéj położonym przy budynku sąsiednim dla oszacowania w klasach jest miarodawczém a okoliczność, że drugie budynki tegoż dworu jakoż odosobnione się uważają, nic w tém nie zmienia.

Wszystko, co pod jednym dachem jest budowane, klasyfikuje się jako jeden budynek, a jeżeli budynek ma różne ściany zewnętrzne, biorąc w to szczyty lub rozmaite dachy, natenczas konstrukcya zdająca się najbardziéj niebezpieczeństwem ognia zagrażać służy za prawidło pod względem całości. Jeżeli pojedyncze budynki od dworu tego samego właściciela więcéj jak odosobnione są położone, natenczas według ich struktury i położenia z osobna się klasyfikują. Również w przypadkach jeżeli położenie pojedynczych dworów albo budynków, które od najbliższego budynku sąsiedniego lubo nie sto dwadzieścia stóp są odległe, tak jest usposobione, iż ogień lecący rozszerzający pożar, ile może wstrzymanym został, albo jeżeli w takich przypadkach przepisana odległość prawie osięgniętą zostanie, takim budynkom i dworom odosobnione położenie przy klasyfikacyi z przyzwoleniem prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego ma być udzieloném.

Dopuszczenie asekuracyi, klasyfikacya i stopień składek

szop torfowych,
smolarń,
cegielni i szop,
budynków teatralnych,
młynów okrętowych (łyżwowych),
wiatraków,
warzelni potażu,

Röthe- und Lohmühlen,
Eisen- und Kupferhämmer,
Walzwerke,
und Fabriken jeder Art, nach dem Ermessen der Provinzial-Direktion,

wird von der kompetenten Feuersozietäts-Behörde nach einem Uebereinkommen mit den Besitzern solcher Anlagen festgestellt, mit dem Vorbehalte, daß der Sozietät von Jahr zu Jahr freisteht, ein solches Vertragsverhältniß drei Monate vor Ablauf des Jahres aufzukündigen.

Ein Gleiches gilt von den §. 6. bezeichneten Gegenständen, welche als Pertinenzstücke eines Gebäudes betrachtet werden können.

Für große Risikos wird der Provinzial-Direktion die Befugniß eingeräumt, Rückversicherungen abzuschließen.

§. 28.

Hiernach hat über die Klasse, in welche ein zur Versicherung angemeldetes Gebäude gestellt werden soll, auf das Gutachten der ständischen Feuersozietäts-Kreiskommission, die Provinzial-Feuersozietäts-Direktion zu bestimmen. Die Kreis-Feuersozietäts-Direktion hat das Resultat des Gutachtens der genannten Kommission dem Eigenthümer sogleich, damit der letztere, wenn er es nöthig findet, seine Rechte bei der Provinzial-Feuersozietäts-Direktion vor deren Entscheidung näher ausführen könne, hiernachst aber auch die Entscheidung der Provinzial-Feuersozietäts-Direktion bekannt zu machen.

§. 29.

Ist der Eigenthümer mit der Bestimmung der Provinzial-Feuersozietäts-Direktion zufrieden, so hat es dabei sein Bewenden. Will er sich derselben aber nicht unterwerfen, so steht es ihm frei, auf seine Kosten die Untersuchung und Einfor-

młynów czerwieni i kory,
hamerni żelaza i miedzi,
walcarni,
i fabryk każdego rodzaju, według zdania dyrekcyi prowincyalnéj,

przez kompetentną władzę towarzystwa ogniowego według umowy z właścicielami takich zakładów się ustanawia ze zastrzeżeniem, iż towarzystwu każdego roku wolno, taki stosunek umowy trzy miesiące przed upływem roku wypowiedzieć.

Toż samo rozumie się o przedmiotach w §. 6. oznaczonych, które jako pertynencye budynku uważane być mogą.

Co do wielkiego ryzyko prowincyalna dyrekcya ma prawo wzajemne asekuracye zawierać.

§. 28.

Według tego o każdéj klasie, w któréj zapowiedziany do zabezpieczenia budynek ma być zamieszczony, dyrekcya prowincyalnego towarzystwa ogniowego, za opinią stanowéj powiatowéj komisyi towarzystwa ogniowego stanowi. Dyrekcya powiatowa towarzystwa ogniowego powinna właściciela o wypadku opinii nadmienionéj komisyi niebawnie, ażeby ostatni, gdy tego widzi potrzebę, prawa swoje w prowincyalnéj dyrekcyi towarzystwa ogniowego przed jéj decyzyą mógł dokładnie wynieść, następnie zaś także o decyzyi prowincyalnéj dyrekcyi towarzystwa ogniowego uwiadomić.

§. 29.

Jeżeli właściciel zaprzestaje na decyzyi prowincyalnéj dyrekcyi towarzystwa ogniowego, pozostaje się przy tejże. W przeciwnym razie wolno mu, wnieść na swe koszta o śledztwo i zaciągnienie sumiennéj opinii przysięgłego

derung des pflichtmäßigen Gutachtens eines vereideten Baubeamten in Antrag zu bringen, als welchem die Sozietät sich zu unterwerfen gehalten ist.

§. 30.

Es kann jedoch die Provokation auf dieses Verfahren mit der Wirkung, daß das Resultat des Verfahrens, vom Anfange der Versicherungszeit an, als rechtsgültig betrachtet werde, nur innerhalb zehn Tage nach Bekanntmachung der Bestimmung der Provinzial-Direktion angebracht werden. Wenn solche später angebracht wird, so muß der Eigenthümer sich gefallen lassen, daß er vorerst nach der Bestimmung der Provinzial-Direktion klassifizirt und das ihm günstige Resultat des eingeleiteten Verfahrens erst mit der nächstfolgenden ordentlichen Eintrittsperiode in Ausübung gebracht werde. Doch bleibt ihm auch unbenommen, bis zu eben diesem Zeitpunkte von der Versicherung ganz abzustehen.

§. 31.

Das Beitragsverhältniß der vier Klassen wird dahin bestimmt, daß auf je Einen Silbergroschen, welcher in der ersten Klasse zu bezahlen ist, die zweite Klasse zwei Silbergroschen, die dritte vier Silbergroschen und die vierte sechs Silbergroschen beitragen muß. Kirchen und Thurmgebäude, sofern sie noch zum Gottesdienste gebraucht werden, zahlen nur die Hälfte des Beitrages derjenigen Klasse, zu der sie nach ihrer Beschaffenheit gehören.

§. 32.

Die vorbestimmte Klasseneintheilung und das Beitragsverhältniß der verschiedenen Klassen sollen von zehn zu zehn Jahren, von der Publikation dieses Reglements an gerechnet, einer neuen Prüfung durch die Provinzialvertretung und das Resultat derselben Unserer Genehmigung unterworfen werden.

urzędnika budowniczego, na któréj towarzystwo zaprzestać winno.

§. 30.

O to jednakże postępowanie z skutkiem uważania jego rezultatu za prawomocny od początku czasu zabezpieczenia, może być uczyniony wniosek tylko w ciągu dni dziesięciu po ogłoszeniu decyzyi prowincyalnéj dyrekcyi. Uczyniwszy go późniéj, winien właściciel zaprzestać na zaklasyfikowaniu go uprzednio wedle decyzyi dyrekcyi prowincyalnéj i wykonaniu przyjaznego mu rezultatu przedsięwziętego postępowania dopiero z następnym zwyczajnym okresem początkowym. Wolno mu jednak, aż do tego okresu odstąpić całkiém od asekuracyi.

§. 31.

Stosunek składkowy klas czterech oznacza się tak, że na każdy srebrny grosz, który jest do opłacenia w pierwszéj klasie, druga klasa dwa srebrne grosze, trzecia cztery srebrne grosze a czwarta sześć srebrnych groszy składać winna. Kościoły i wieże, używane li jeszcze do nabożeństwa, płacą tylko połowę składki téj klasy, do któréj wedle swéj konstrukcyi należą.

§. 32.

Ustanowiony poprzednio podział klas i stosunek składek klas rozmaitych mają od dziesięciu do dziesięciu lat, rachując od publikacyi niniejszego regulaminu podlegać nowemu przejrzeniu przez zastępstwo prowincyalne, a rezultat tegoż Naszemu zatwierdzeniu.

VI. Bauliche Veränderungen während der Versicherungszeit.

§. 33.

Wenn während der Versicherungszeit in oder an einem Gebäude resp. Gehöfte irgend eine Veränderung (§. 9.) vorgehet, so ist der Versicherte verpflichtet, dem Kreis-Feuersozietäts-Direktor innerhalb des laufenden Halbjahres davon Anzeige zu machen und die approbirte Deklaration vorzulegen. Dieselbe wird, nachdem die Veränderung eingetragen worden, mit dem Bemerken zurückgegeben, daß auch das Kreiskataster berichtigt und die Berichtigung des Provinzial-Direktionskatasters eingeleitet worden.

§. 34.

Hat die Veränderung die Folge, daß eine Versetzung des betreffenden Gebäudes in eine andere, zu höheren Beiträgen verpflichtete Klasse zu verfügen ist, so muß der Versicherte, wenn er die Anzeige nicht in dem laufenden Halbjahre gemacht hat, den vierfachen Betrag der Differenz zwischen den geringeren Beiträgen, welche er entrichtet hat, und den höheren, welche er hätte entrichten müssen, als Konventionalstrafe zur Feuersozietäts-Kasse einzahlen.

§. 35.

Dieser Strafbeitrag wird von dem Anfange des Halbjahres, in welchem die Anzeige hätte gemacht werden sollen, bis zu Ende des Halbjahres, in welchem dieselbe nachträglich gemacht, oder anderweitig die Entdeckung der vorgenommenen Veränderung erfolgt ist, jedoch nicht über den Zeitraum von fünf Jahren hinaus gerechnet werden.

VI. Odmiany w budynkach w czasie asekuracyi.

§. 33.

Przedsiębiorąc w ciągu czasu asekurowania w budynku resp. dworu lub koło niego jaką odmianę (§. 9.), zabezpieczony jest obowiązanym dyrektorowi powiatowemu towarzystwa ogniowego w ciągu bieżącego półrocza o tém doniesienie uczynić i aprobowaną deklaracyą przedłożyć. Takowa odda się po zapisaniu zmiany z nadmienieniem, iż również kataster powiatowy sprostowanym i sprostowanie katastru dyrekcyi prowincyalnéj jest zaczętém.

§. 34.

Jeżeli zmiana ma ten skutek, iż przesadzenie dotyczącego budynku w inną do wyższych składek zobowiązaną klasę ma być rozporządzoném, natenczas zaasekurowany, nieuczyniwszy tego doniesienia w przeciągu półrocza bieżącego, musi poczwórną ilość różnicy między niniejszemi składkami, które wniósł a wyższemi, któreby wnieść był powinien, opłacić jako karę konwencyonalną do kasy towarzystwa ogniowego.

§. 35.

Kara ta rachować się będzie od początku półrocza, w którém należało uczynić doniesienie, aż do końca pół roku, w którém następnie było uczynioném lub na innéj drodze przedsięwzięta odmiana została odkrytą, okresu jednak lat pięciu przechodzić nie można.

§. 36.

Dagegen muß, wenn eine Versetzung des Gebäudes in eine andere zu höheren Beiträgen verpflichtete Klasse begründet befunden wird, der höhere Beitrag vom Anfange des Halbjahres an, in welchem die Veränderung stattgefunden hat, ohne Zeitbeschränkung und außer den Strafbeiträgen (§§. 34. 35.) geleistet werden.

VII. Brandschadentaxe.

§. 37.

Einer förmlichen Abschätzung des Schadens, welcher in einem bei der Feuersozietät versicherten Gebäude entstanden ist, bedarf es nur, wenn der Feuerschaden partiell gewesen und das Gebäude nicht völlig abgebrannt oder zerstört, also ein vollständiger Neubau nicht erforderlich ist.

Ein totaler Schaden ist dann vorhanden, wenn alle versicherten Gebäudetheile und die darin enthaltenen Materialien entweder vernichtet, oder doch so beschädigt sind, daß die Gebäudetheile nicht mehr reparaturfähig sind und die Materialien weder zu einem Neubau, noch zu einer Reparatur verwendet werden können.

§. 38.

Die Abschätzung des Schadens bei partiellen Brandschäden hat dann den Zweck, das Verhältniß zwischen demjenigen Theile des von der Feuersozietät versicherten Bauwerthes, welcher durch das Feuer und bei dessen Dämpfung vernichtet und demjenigen, welcher in einem brauchbaren Zustande geblieben ist, festzustellen.

§. 39.

Sie wird also nicht auf eine bestimmte Geldsumme, sondern vielmehr auf die vernichtete Quote

§. 36.

Skoro ma miejsce przeniesienie budynku do innéj klasy, wyższe składki opłacać obowiązanéj, złożoną być musi wyższa składka od początku półrocza, w którém zmiana nastąpiła, bez ograniczenia czasu i oprócz kwot za karę (§§. 34. 35.) ustanowionych.

VII. Szacowanie szkód.

§. 37.

Formalne oszacowanie szkody przez pożar w jakim budynku asekurowanym zrządzonéj wtenczas tylko będzie potrzebne, gdy szkoda takowa była cząstkową, i budynek zupełnie nie zgorzał, lub zniszczeniu nie uległ, a zatém całkowite odbudowanie nie jest potrzebném.

Totalna szkoda zachodzi natenczas, skoro wszystkie części zabezpieczonego budynku i materyały w takowych zawarte albo zniweczone albo tak są uszkodzone, iż części budynku do reparacyi już się nie zdadzą i materyały ani do nowéj budowy ani na reparaturę użyte być nie mogą.

§. 38.

Oszacowanie szkody co do cząstkowych uszkodzeń ma wówczas na celu oznaczenie stosunku między tą przez towarzystwo ogniowe zabezpieczonéj wartości budynkowéj częścią, która przez pożar i przy jego gaszeniu została zniszczoną, a tą, która w przydatnym pozostała stanie.

§. 39.

Reguluje się więc nie podług pewnéj sumy pieniężnéj, ale raczéj podług zniszczonéj jakiéj

des ganzen versicherten Objekts gerichtet, mithin dadurch ausgesprochen, welcher aliquote Theil des Werthes, nach dem im §. 19. aufgestellten Gesichtspunkte beurtheilt, vernichtet worden.

§. 40.

Dabei dient die der Versicherung des Gebäudes zum Grunde liegende Ermittelung der ständischen Abschätzungskommission (§§. 16. 17.) oder die etwa vorhandene Taxe (§. 19.) des abgebrannten Gebäudes zur Grundlage, jedoch mit dem Vorbehalte, daß die etwa mangelnden Notizen durch den Augenschein, durch Zeugen oder sonst vervollständigt werden können.

§. 41.

Sobald ein Feuerschaden eingetreten ist, muß derselbe unter bestimmter Angabe, ob ein totaler oder partieller Brandschaden vorliegt, sofort dem Kreis-Feuersozietäts-Direktor (§. 82.) angezeigt und von diesem die Besichtigung des Schadens ohne Aufenthalt vorgenommen werden. Ueberzeugt sich derselbe, daß ein totaler oder partieller Schaden von geringer Bedeutung vorliegt, so hat derselbe blos an Ort und Stelle eine Verhandlung aufzunehmen, wodurch dieses Resultat festgestellt wird. Handelt es sich aber von einer partiellen Beschädigung, bei welcher der Kreis-Feuersozietäts-Direktor es für nöthig erachtet, außer der Ortspolizeibehörde und den Ortsgerichten noch einen oder zwei Sachverständige zur Schadenbesichtigung zuzuziehen, so müssen letztere, nachdem solche mit dem Gesichtspunkte, wonach ihr sachkundiges Urtheil begehrt wird, genau bekannt gemacht worden, die Abschätzung der Schadenquote sogleich an Ort und Stelle vornehmen und ihre Erklärung zu Protokoll geben. Die Provinzial-Direktion hat außerdem das Recht, die Abschätzungsverhandlung durch einen Baubeamten revidiren zu lassen, worauf mit

części całego zaasekurowanego przedmiotu, a zatém zależeć będzie od zniszczonéj części wartości, z zastósowaniem się do przyjętéj w §. 19. zasady.

§. 40.

Wypośrodkowanie stanowéj komisyi oszacowania (§§. 16. 17.) lub taxa (§. 19.) będące zasadą asekuracyi zgorzałego budynku, służą przytém za podstawę, jednakże z zastrzeżeniem, iż uzupełnienie wiadomości brakujących zostawia się, jak wypadnie, naocznemu obejrzeniu, zeznaniu świadków i t. p.

§. 41.

Po zaszłym pożarze ognia należy o nim niebawnie powiatowemu dyrektorowi towarzystwa ogniowego wedle (§. 82.) donieść, czyli totalna czyli cząstkowa szkoda ogniowa zachodzi, a ten winien bez omieszki przedsięwziąść obejrzenie. Jeżeli się przekona, iż szkoda jest całkowita albo cząstkowa nieznaczna, powinien w miejscu spisać protokuł wykazujący rezultat. Jeżeli szkoda jest cząstkowa, przy któréj powiatowy dyrektor towarzystwa ogniowego za potrzebném uzna, prócz miejscowéj władzy policyinéj i sądów miejscowych jeszcze jednego lub dwóch znawców celem obejrzenia szkody przybrać, natenczas ciż ostatni, zostawszy dokładnie obeznanymi z tém, co się od znawczego ich sądu wymaga, oszacowanie szkody zaraz przedsiębiorą na miejscu i do protokułu deklarują. Dyrekcya prowincyalna ma prócz tego prawo, czynność otaxowania przez urzędnika budowniczego kazać rewidować, poczém ze względu na sprawozdanie onegoż kwota bonifikacyi przez dyrekcyą prowincyalną ustanowioną zostanie. W wszystkich przypadkach powinien

Rücksicht auf dessen Gutachten der Entschädigungsbetrag durch die Provinzial-Direktion festgestellt wird. In allen diesen Fällen ist auch der Beschädigte selbst bei der Verhandlung zuzuziehen und mit seiner Erklärung zu Protokoll zu vernehmen.

§. 42.

Bei dieser Verhandlung muß, jedoch in getrennter Form, zugleich von Amtswegen Alles, was über die Entstehung und erste Entdeckung des Feuers, dessen Ausbreitung, die Dämpfung desselben, die zuerst angekommenen Spritzen und andere Löschungshülfe, und über sonstige, die Sozietät nach Inhalt des gegenwärtigen Reglements angehende Gegenstände bekannt ist, geschichtlich zu Protokoll verzeichnet und jeder durch den Brand Beschädigte darüber, ob und wie hoch er sein Immobiliarvermögen und sein Mobiliar gegen Feuer versichert habe, umständlich vernommen werden.

Die Abschätzungskosten, welche die nach §. 41. zugezogenen Sachverständigen zu fordern berechtigt sind, trägt die Sozietät.

VIII. Auszahlung der Brandschaden-Vergütigungsgelder.

§. 43.

Die Brandschaden-Vergütigung wird für alle Beschädigung des versicherten Gebäudes durch Feuer geleistet, ohne daß die Art und der Grund der Entstehung des Feuers, er beruhe in höherer Macht, Zufall, Bosheit oder Muthwillen, darin einen Unterschied macht.

§. 44.

Wenn jedoch das Feuer von dem Versicherten selbst vorsätzlich verursacht, oder mit seinem Wissen

także uszkodzony być obecnym, i z deklaracyą swą do protokułu wysłuchanym.

§. 42.

Przy téj czynności trzeba, w oddzielnéj jednak formie, wraz z urzędu opisać historycznie w protokule wszystko, co o powstaniu i pierwszém spostrzeżeniu ognia, jego rozszerzeniu, ugaszeniu, najpierw przybyłych sikawkach i innych pomocach gaszenia, tudzież o innych towarzystwo według osnowy niniejszego regulaminu obchodzących przedmiotach jest wiadomém, oraz dokładnie wysłuchać każdego przez pożar uszkodzonego, czyli, gdzie i jak wysoko swój nieruchomy i ruchomy majątek przeciw klęsce ognia zaasekurował.

Koszta szacowania, których przybrani wedle §. 41. biegli żądać mają prawo, ponosi towarzystwo.

VIII. Wypłata wynagrodzeń za poniesione szkody.

§. 43.

Bonifikacya wypłaca się za wszelkie przez pożar zrządzone uszkodzenia asekurowanego budynku bez różnicy, czyli pożar powstał przez piorun, przypadek, złość lub swawolę.

§. 44.

Jeżeli zaś asekurowany sam ogień rozmyślnie zrządził, lub tenże przez kogo trzeciego

und Willen, oder auf sein Geheiß von einem Dritten angelegt wird, so fällt die Verbindlichkeit der Sozietät zur Zahlung der Brandschaden-Vergütigung weg.

Wegen bloßen Verdachts, daß der Versicherte das Feuer vorsätzlich verursacht habe, kann die Zahlung nur so lange vorenthalten werden, bis der Staatsanwalt sich darüber erklärt, ob der Verdacht wirklich so dringend sei, daß von ihm auf Eröffnung der Kriminaluntersuchung werde angetragen werden. In diesem Falle hängt es von dem Ausfall des Urtels ab, ob die Brandschaden-Vergütigung definitiv wegfällt, oder nach rechtskräftig entschiedener Sache nachzuholen ist. Wird nämlich der Versicherte freigesprochen, so muß die Nachzahlung erfolgen, im Fall einer Verurtheilung aber ist die Sozietät dazu nicht verpflichtet.

§. 45.

Haften jedoch in einem solchen Falle (§. 44.) auf dem abgebrannten Gebäude speziell, oder auf dem Grundstücke, bei welchem das abgebrannte Gebäude die Hauptsache, die Bodenfläche dagegen Nebensache war, solche Hypothekenschulden, die nach §. 11. beim Kataster gehörig vermerkt und von dem Schuldner nicht anderweitig zu decken sind, so soll auf den Antrag dieser Gläubiger das abgebrannte Gebäude oder der Platz, wo solches gestanden, nebst der Entschädigungssumme, welche die Sozietät sonst zu gewähren hätte, subhastirt und dem Meistbietenden zugeschlagen werden, und alsdann der Sozietät nur dasjenige zu Gute kommen, was von der Lizitationssumme, soweit solche nämlich die Entschädigungssumme nicht übersteigt, nach Befriedigung der vorgedachten Gläubiger noch übrig bleibt.

§. 46.

Ist der Brand durch ein Versehen des Versicherten selbst, oder aber von seinem Ehegatten, Kindern oder Enkeln, oder von seinem Gesinde,

z jego wiedzą i wolą, lub na jego rozkaz podłożonym został, obowiązek towarzystwa do wypłaty bonifikacyi ustaje.

Dla samego zaś podejrzenia, jakoby asekurowany rozmyślnie pożar sprawił, wypłata bonifikacyi tylko wtenczas odmówioną być może, aż prokurator rządowy oświadczył, czy podejrzenie jest w istocie tak naglące, iż z tego powodu sprawa kryminalna rozpoczętą być może. W takim razie zawisło jedynie od wyroku, czyli bonifikacya definitywnie upadnie lub po stanowczém rozstrzygnieniu sprawy będzie musiała być wypłaconą. Jeżeli bowiem asekurowany wyrokiem zostanie uwolniony, musi mu być bonifikacya wypłaconą, w razie zaś potępiającego wyroku nie jest towarzystwo do niego obowiązaném.

§. 45.

Jeżeli jednak w takim przypadku (§. 44.) grunt spalony ciążą specyalnie, lub grunt, przy którym spalony budynek jest główną, a powierzchnia ziemi uboczną rzeczą, takie długi hipoteczne, które według §. 11. w katastrze należycie są zanotowane, a których dłużnik na innéj drodze nie może zaspokoić, wówczas na wniosek wierzycieli ma budynek spalony albo plac, na którym stał, wraz z sumą bonifikacyiną, którąby towarzystwo inaczéj wypłacić musiało, być subhastowanym i najwięcéj ofiarującemu przyderzonym, a na korzyść towarzystwa to pójść tylko, co z sumy licytacyinéj, jeżeliby takowa sumy bonifikacyinéj nie przechodziła, po zaspokojeniu przerzeczonych wierzycieli jeszcze pozostaje.

§. 46.

Jeżeli pożar powstał skutkiem nieostrożności samego asekurowanego, lub jego żony, dzieci lub wnuków, albo czeladzi, lub jego

oder von seinen Hausgenossen verursacht worden und ist ermittelt, daß dem Versicherten ersten Falls in seinen eigenen Handlungen, anderenfalls in der hausväterlichen Beaufsichtigung der vorgedachten Personen eine grobe Verschuldung (culpa lata) zur Last fällt, so kann die Zahlung der Brandschadengelder von Seiten der Sozietät, jedoch nur so lange zurückgehalten werden, bis in der strafgerichtlichen Untersuchung rechtskräftig erkannt und demnächst der Civilrichter, auf Grund der in der Untersuchung stattgefundenen Beweisaufnahme, in dem von einem oder dem anderen Theile anzustrengenden Prozesse darüber entschieden haben wird, ob die Schadenvergütigung geleistet werden muß, oder nicht.

§. 47.

Ob und in wie weit sonst die Sozietät gegen jeden Dritten, welcher den Ausbruch des Feuers verschuldet hat, im Wege des Civilprozesses auf Entschädigung klagen könne, wird nach den allgemeinen gesetzlichen Bestimmungen beurtheilt. Alle Rechte und Ansprüche auf Schadenersatz aber, welche dem Versicherten selbst gegen einen Dritten zustehen möchten, gehen, bis auf den Betrag der von der Sozietät geleisteten Brandschadenvergütigung, kraft der Versicherung, auf die Sozietät über.

§. 48.

Derjenige Schaden, welcher im Kriege durch Feuer entsteht, wird von der Sozietät vergütigt, ohne Unterschied, ob das Feuer von feindlichen oder freundlichen Truppen nach Kriegesgebrauch, d. h. zu Kriegsoperationen oder zur Erreichung militairischer Zwecke, auf Befehl eines militairischen Vorgesetzten, vorsätzlich erregt worden, oder ob das Feuer durch Ruchlosigkeit, Muthwillen oder Bosheit des Militairs oder Armeegefolges, oder aus Veranlassung des Kriegszustandes entstanden ist. Sollten von Seiten des Staates für Feuerschäden, welche auf Anordnung militairischer Behörden stattgefunden, Vergütigungen gewährt

spółdomowników, i jeżeli wypośrodkowano, iż zabezpieczony w pierwszym przypadku w swoich własnych uczynkach, w drugim przypadku w dozorze nad zwyż wymienionemi osobami ciężkiéj winy się dopuścił (culpa lata), natenczas wypłata bonifikacyi nie może być przez towarzystwo odmówioną lub wstrzymaną, dopóki w indagacyi kryminalnéj prawomocnie wyrok nie zapadł i potém sędzia cywilny na mocy dowodu przyjętego w indagacyi w procesie od jednéj albo drugiéj strony wytoczonym nie stanowił, czy bonifikacya ma nastąpić lub nie.

§. 47.

Czyli i jak dalece towarzystwo przeciw każdemu trzeciemu, z którego winy powstał ogień, w drodze procesu cywilnego skarzyć może o wynagrodzenie, rozpoznać należy według ogólnych postanowień prawa. Wszelkie zaś prawa i roszczenia o wynagrodzenie szkody, któreby asekurowanemu przeciw trzeciemu służyć mogły, przechodzą aż do ilości uiszczonéj przez towarzystwo bonifikacyi za szkody przez pożar zrządzone, mocą asekuracyi na towarzystwo.

§. 48.

Szkody w ciągu wojny przez ogień zrządzone towarzystwo bonifikuje, bez różnicy, czy pożar przez wojska nieprzyjacielskie lub przyjacielskie, obyczajem wojennym, t. j. końcem działań wojennych, na rozkaz dowódzcy umyślnie sprawiony został, lub czyli ogień przez niesforność, swawolę lub złość wojska lub czeladzi obozowéj zrządzony lub też z stanu wojennego wynikł. Jeżeliby rząd bonifikował szkody powstałe wskutek rozrządzenia władz wojskowych, wówczas towarzystwo, a nie uszkodzony przez ogień, ma prawo do téj bonifikacyi w ilości zapłaconego uszkodzenia.

werden, so hat die Sozietät, nicht der durch Feuer Verunglückte, einen Anspruch auf diese Vergütigung nach Höhe der bezahlten Entschädigung. Für Gebäude im Bereich einer Festung, deren Erbauer resp. Besitzer im Voraus gewußt haben, daß ihre Gebäude im Fall einer Vertheidigung zerstört werden müssen, wird von der Sozietät keine Vergütigung gegeben.

Za budynki w obszarze fortecy, których budujący lub właściciele naprzód wiedzieli, iż budynki te w przypadku oblężenia zniweczone być muszą, towarzystwo żadnéj bonifikacyi nie zapłaci.

§. 49.

Ein Anspruch auf Vergütigung von der Sozietät wird auch durch solche Beschädigungen der Gebäude begründet, welche einem assoziirten Gebäude zwar nicht durch das Feuer selbst, aber durch die Löschung des Feuers und zum Behuf derselben, oder um die weitere Verbreitung des Feuers zu verhüten, z. B. durch ein von kompetenten Personen angeordnetes, oder doch nachher als nöthig oder nützlich zur Feuerlöschung nachgewiesenes Einreißen oder Abwerfen von Wänden, Dächern u. s. w. an den in der Versicherung begriffenen Theilen zugefügt sind.

Schäden, welche durch Erdbeben, Pulver- oder andere Explosionen (letzteres jedoch mit Beachtung der im §. 7. festgesetzten Ausnahmen) oder ähnliche Naturereignisse verursacht sind, werden nur dann vergütigt, wenn ein solches Ereigniß Feuer verursacht hat und die Schäden selbst also Brandschäden sind.

Den Zerschmetterungsschaden, welcher durch nicht zündende Blitze verursacht wird, vergütet dagegen die Sozietät.

§. 49.

Prawo do bonifikacyi towarzystwa uzasadnia się przez takie budynków uszkodzenie. które zabezpieczonemu budynkowi wprawdzie nie przez ogień, lecz przez gaszenie ognia i w celu tegoż, lub dla zapobieżenia dalszemu ognia rozmiotowi, np. przez nakazane od osób upoważnionych, lub za potrzebne lub za użyteczne do gaszenia ognia wykazane spustoszenie lub rozerwanie ścian, dachów i t. d. w częściach asekuracyą objętych zostały zrządzone.

Szkody zrządzone przez trzęsienie ziemi, explozye prochów, lub inne (ostatnie jednakże z namienieniem oznaczonych w §. 7. wyjątków) lub podobne wypadki natury, wtenczas tylko będą bonifikowane, gdy to z ognia pochodziło, i szkody same za klęski z ognia wynikłe uważane być winny.

Natomiast szkoda wyrządzona przez piorun, który bez zapalenia zgruchotał, od towarzystwa wynagrodzoną zostanie.

§. 50.

Bei Partialschäden erfolgt die Vergütigung in derselben Quote der Versicherungssumme, als von den versicherten Gebäudetheilen, welche nach §. 39. für abgebrannt oder vernichtet erachtet worden.

§. 50.

W razie uszkodzeń cząstkowych następuje bonifikacya w téj saméj ilości sumy asekuracyinéj, ile z asekurowanych części budynków według §. 39. za spalone lub zniszczone uważano.

§. 51.

Bei Totalschäden wird die ganze versicherte Summe vergütigt und auf die etwaigen Ueberbleibsel (§. 37.) nichts in Abzug gebracht; vielmehr werden solche dem Eigenthümer zu den Kosten der Schuttaufräumung und Planirung überlassen.

§. 52.

Mit Ausnahme des zur Beseitigung einer weiteren Feuersgefahr nöthigen Weg- und Aufräumens, worauf schleunigst zu halten, dürfen, vor erfolgter Besichtigung und Aufnahme des Brandschadens durch den Kreis-Feuersozietäts-Direktor, die Materialien der abgebrannten oder eingerissenen Gebäude nicht bei Seite geschafft, noch sonst verwendet, auch etwa noch stehende Gebäudetheile, außer im Falle eines Gefahr drohenden Einsturzes, nicht abgetragen werden. Zu letzterem Unternehmen ist unter allen Umständen die Genehmigung der Ortspolizeibehörde erforderlich.

Derjenige Versicherte, welcher dawider handelt und dadurch die Ermittelung, ob der Feuerschaden total oder partiell gewesen, oder die Abschätzung der Schadenquote (§. 39.) vereitelt, erleidet einen Abzug von dem vierten Theil des festgestellten Entschädigungsbetrages.

§. 53.

Die Auszahlung der Vergütigungsgelder erfolgt, vorausgesetzt, daß dem Verunglückten nichts entgegensteht, wovon spätere Zahlungstermine (§§. 54—58.) abhängig sind, in zwei Hälften. Die erste Hälfte ist, mit Ausnahme des im §. 44. und 46. berücksichtigten Falles, möglichst bald und in längstens zwei Monaten nach dem sich ereig-

§. 51.

Za cały zaś spalony budynek bonifikowaną będzie cała zabezpieczona suma i nic się nie odciągnie za pozostałki (§. 37.); owszém takowe zostawione będą właścicielowi na koszta sprzątnienia gruzu i wyrównania pogorzeliska.

§. 52.

Z wyjątkiem potrzebnego, dla ustronienia dalszego niebezpieczeństwa ognia, sprzątnienia i wywiezienia gruzu, co spiesznie uczynić należy, przed obejrzeniem i opisaniem szkody ogniowéj przez powiatowego dyrektora towarzystwa ogniowego, materyały spalonych lub rozerwanych budynków nie powinny być sprzątnione, ani na co innego użyte, ani też stojące jeszcze części budynków rozebrane, krom przypadku grożącego zawalenia niebezpieczeństwem, dopóki na to władza policyi miejscowéj nie zezwoli.

Zaasekurowany, wbrew temu działający, i przezto udaremniający wykrycie, czyli szkoda ogniowa była całkowitą lub cząstkową, lub oszacowanie ilości szkody (§. 39.) dozna odciągnienia czwartéj części ustanowionéj bonifikacyi.

§. 53.

Wypłata bonifikacyi czyni się w dwóch połowach, przypuszczając, iż uszkodzonemu nic nie jest przeciwném, coby na późniejsze termina wypłaty (§§. 54—58.) wpływ mieć mogło. Pierwsza połowa, z wyjątkiem uwzględnionego w §§. 44. i 46. przypadku, jak najspieszniéj a najpóźniéj w ciągu dwóch miesięcy

nenden Brandschaden aus dem eisernen Bestande zu zahlen, die zweite Hälfte spätestens sechs Wochen nach dem nächsten Termine der Beitragsausschreibung.

Im Fall der Wiederaufbau des abgebrannten Gebäudes nicht stattfindet, erfolgt die Zahlung der Vergütigungsgelder auf einmal, spätestens sechs Wochen nach dem nächsten Termine der Ausschreibung der Assekuranzbeiträge. So lange es noch zweifelhaft ist, ob gegen einen durch Brand beschädigten Gebäudebesitzer nicht eine gerichtliche Untersuchung wegen absichtlicher oder fahrlässiger Brandstiftung eingeleitet werden wird, kann der Auszahlung der Brandbonifikation Anstand gegeben werden. Tritt aber außer diesem Falle eine ungerechtfertigte Verzögerung der Zahlung ein, so ist bei deren Nachweise die Behörde, welche solche verschuldet hat, zu Zahlung von gesetzlichen Verzugszinsen von dem Tage ab verhaftet, wo die gehörig substantiirte Beschwerde bei der Provinzial-Direktion eingereicht worden ist.

§. 54.

Die Zahlung geschieht in der Regel an den Versicherten und darunter ist allemal der Eigenthümer des versicherten Gebäudes zu verstehen, dergestalt, daß in dem Falle, wenn das Eigenthum des Grundstücks, worauf das versicherte Gebäude steht oder gestanden hat, durch Veräußerung, Vererbung u. s. w. auf einen anderen übergeht, damit zugleich alle, aus dem Versicherungsvertrage entspringenden Rechte und Pflichten für übertragen geachtet werden.

§. 55.

Das Interesse der hypothekarischen Gläubiger oder anderer Realberechtigten wird dabei nicht von Amtswegen Seitens der Sozietät beachtet,

ma być wypłaconą z funduszu żelaznego, druga połowa najpóźniéj w sześć tygodni po najbliższym terminie rozpisu składek.

W razie nieodbudowania spalonego budynku, płaci się bonifikacya na raz, najpóźniéj w sześć tygodni po najbliższym terminie po wypisaniu kwot asekuracyinych. Dopóki wątpienie zachodzi, czyli przeciwko posiedzicielowi budynku przez pożar uszkodzonemu indagacya sądowa za podłożenie ognia umyślne lub przez niedbalstwo wytoczoną nie zostanie, wypłata bonifikacyi wstrzymaną być może. Jeżeli zaś prócz tego przypadku nieusprawiedliwiona odwłoka zapłaty nastąpi, natenczas przy udowodnieniu takowéj władza, która to przewiniła, do zapłaty prawnych prowizyi za zwłokę jest odpowiedzialną od dnia, z którym zażalenie uzasadnione u prowincyalnéj dyrekcyi podaném zostanie.

§. 54.

Wypłata czyni się zwykle do rąk asekurowanego, t. j. właściciela zabezpieczonego budynku, tak, iż w przypadku, gdyby własność gruntu, na którym budynek zabezpieczony stoi lub stał, na innego przechodzi przez przedaż lub odziedziczenie i t. d., ze zmianą tą wszystkie oraz wypływające z umowy asekuracyinéj prawa i obowiązki za przeniesione na nowego właściciela uważane być mają.

§. 55.

Na interes hipotecznych wierzycieli lub innych prawa realne mających, nie bierze towarzystwo względu ex officio, lecz do nich

sondern es bleibt jenen selbst überlassen, bei eintretendem Brandunfalle in Zeiten den Arrestschlag auf die Vergütigungssumme bei dem gehörigen Richter auszuwirken.

samych należy, ażeby po zaszłym pożarze wcześnie o położenie aresztu na sumę bonifikacyiną do właściwego sędziego wnieśli.

§. 56.

Nur wenn und soweit ein solcher Arrestschlag vor geschehener Auszahlung der Vergütigungsgelder eintritt, ist die Sozietät verbunden, die Zahlung zum gerichtlichen Depositorium zu leisten, wo dann die Interessenten das Weitere unter sich abzumachen haben.

§. 56.

Tylko jeżeli i jak daleko areszt takowy położony będzie przed wypłaceniem sumy bonifikacyinéj, obowiązane jest towarzystwo złożyć pieniądze do depozytu sądowego, zostawiając interesentom dalsze rozprawienie się między sobą.

§. 57.

Kein Realgläubiger hat aber das Recht, aus den Brandvergütigungsgeldern wider den Willen des Versicherten seine Befriedigung zu verlangen, wenn und soweit dieselben in die Wiederherstellung des versicherten Gebäudes verwendet worden, oder diese Verwendung auch nur auf irgend eine gesetzmäßige Weise vor dem Hypothekenrichter und nach dessen Ermessen zulänglich sicher gestellt wird.

§. 57.

Żaden zaś realny wierzyciel nie ma prawa żądać zaspokojenia z sumy bonifikacyinéj wbrew woli asekurowanego, skoro i jak dalece takowa na przywrócenie zaasekurowanego budynku użytą została, lub użycie to w jakikolwiek prawny sposób u sędziego hipotecznego i podług jego uznania, dostatecznie zabezpieczoném zostaje.

§. 58.

Stellt hingegen der Versicherte das Gebäude nicht wieder her, so hat es bei den ordentlichen gesetzlichen Vorschriften, die sich zur Anwendung auf das Verhältniß des Versicherten und seiner Realgläubiger eignen, sein Bewenden.

Vom Tage der Festsetzung der Brandbonifikation durch die Sozietäts-Direktion müssen bei solcher alle Ansprüche an die Sozietät binnen Jahresfrist angemeldet werden.

§. 58.

Jeżeli przeciwnie asekurowany nie restauruje budynku, pozostaje się przy zwyczajnych przepisach prawa, właściwych w zastósowaniu do stosunków zaasekurowanego i jego realnych wierzycieli.

Od dnia ustanowienia bonifikacyi przez dyrekcyą towarzystwa u takowéj wszelkie pretensye do towarzystwa w przeciągu roku zameldowane być muszą.

IX. Folge des Brandunglücks in Bezug auf den Austritt des Versicherten aus der Sozietät und auf die Wiederherstellung des Gebäudes.

§. 59.

Wer ein Gebäude durch Brand gänzlich verliert, wird in Ansehung desselben, ohne daß es dazu seiner Erklärung bedarf, als ein solcher angesehen, der mit dem Eintritt des Brandes aus der Sozietät ausgetreten und nur noch zu allen Beiträgen des laufenden Halbjahres, in welchem der Brand statt hatte, verpflichtet ist. Wenn er also mit dem wiederhergestellten Gebäude ferner versichert bleiben will, so muß er sich von Neuem in die Sozietät aufnehmen lassen.

§. 60.

Ist aber der Brandschaden nur partiell gewesen, so wird durch das Ereigniß des Brandes an sich, der aus §. 24. folgenden Befugnisse unbeschadet, der Versicherungsvertrag in keiner Rücksicht unterbrochen und es muß nur nach Wiederherstellung des Gebäudes den Erfordernissen der §§. 14. ff. von Neuem Genüge geleistet und das Kataster erforderlichen Falls danach berichtigt werden.

§. 61.

Zur Wiederherstellung abgebrannter Gebäude ist eine Verpflichtung gegen die Sozietät nicht vorhanden.

§. 62.

Jedoch steht andererseits diese Bestimmung in soweit, als die Verpflichtung zur Wiederherstellung

IX. Skutki klęski pożaru pod względem wystąpienia asekurowanego z towarzystwa i restauracyi budynku.

§. 59.

Kto budynek jaki całkiém przez ogień utraci, ten pod względem onegoż, bez potrzeby deklarowania się z jego strony, uważanym będzie za występującego z początkiem pożaru z towarzystwa i obowiązanego tylko jeszcze do wszelkich składek bieżącego półrocza, w którém pożar miał miejsce. Jeżeli więc z przywróconym budynkiem chce być nadal asekurowanym, winien nowo przystąpić do towarzystwa.

§. 60.

Jeżeli zaś tylko część budynku się spaliła, zdarzenie to samo z siebie bez ubliżenia wypływającym z §. 24. prawom, nie przerywa pod żadnym względem umowy asekuracyinéj, należy tylko, po restauracyi budynku, dopełniać na nowo warunków §§. 14. i nast. i kataster w razie potrzeby powinien według tego być sprostowany.

§. 61.

Ku przywróceniu spalonych budynków nie istnie obowiązek względnie towarzystwa.

§. 62.

Wszakże z drugiéj strony postanowienie to, o ile obowiązek do restauracyi spalonych

abgebrannter Gebäude auf Verträgen oder anderen Rechtsfundamenten, oder auf landespolizeilichen Vorschriften beruht, solcher nicht entgegen.

budynków opiera się na umowach lub innych zasadach prawnych, lub przepisach policyi krajowéj, onemuż się nie sprzeciwia.

X. Leitung des Sozietätsbetriebes.

§. 63.

Die obere Leitung der Feuersozietäts-Gesellschaft steht provisorisch unter der Firma:

„Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion"

dem Oberpräsidenten zu, unter Beihülfe eines von ihm dazu auszuwählenden und von Unserm Minister des Innern zu genehmigenden Mitgliedes der Regierung zu Breslau, das in Behinderungsfällen auch seine Stelle zu vertreten hat, insonderheit aber für die richtige Führung und Aufbewahrung des Hauptlagerbuches verantwortlich ist.

§. 64.

Die Funktionen der Provinzial-Landfeuersozietäts-Kasse verrichtet gleichfalls provisorisch die Königliche Haupt-Institutenkasse zu Breslau.

Zu den Kosten der Kassenverwaltung hat die Provinzial-Landfeuersozietät auf Erfordern in dem für die übrigen Fonds der Haupt-Institutenkasse bestimmten Verhältnisse beizutragen.

§. 65.

Das dem Oberpräsidenten beigeordnete Regierungsmitglied, sowie die von der Provinzial-Direktion angestellten Beamten und Hülfsarbeiter im Büreau beziehen aus der Feuersozietäts-Kasse ihre Gehälter und Remunerationen, auch wird der Büreauaufwand aus dieser Kasse bestritten.

X. Dozór nad procederem towarzystwa.

§. 63.

Ster towarzystwa ogniowego obejmuje tymczasowo pod firmą:

»Prowincyalna Dyrekcya wiejskiego towarzystwa ogniowego«

Naczelny Prezes, z przybraniem do pomocy mającego być przezeń wybranym a przez Naszego Ministra spraw wewnętrznych potwierdzonym członka Naszéj Regencyi w Wrocławiu, który w razie przeszkód ma także jego miejsce zastąpić, a którego niemniéj szczególnym jest obowiązkiem, prowadzić i mieć w zachowaniu główną księgę katastrową.

§. 64.

Funkcye prowincyalnéj kasy towarzystwa ogniowego obejmuje podobnież tymczasowo główna kasa instytutowa w Wrocławiu.

Do kosztów zarządu kasowego przykładać się będzie prowincyalne wiejskie towarzystwo ogniowe, na żądanie w oznaczonym dla innych funduszów głównéj kasy instytutowéj stosunku.

§. 65.

Przydatny Naczelnemu Prezesowi członek Regencyi, tudzież ustanowić się mający przez Naczelnego Prezesa w miarę potrzeby tymczasowo pomocnicy, pobierają z kasy towarzystwa ogniowego dostósowne salarye i remuneracye, także koszta bióra taż kasa opędza.

Der desfallsige Ausgabe-Etat wird von der Provinzialvertretung festgestellt und von Unserem Ministerium des Innern genehmigt.

§. 66.

Unmittelbar unter der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion werden die Feuersozietäts-Geschäfte in den Kreisen von den Landräthen als Landfeuersozietäts-Kreisdirektoren geleitet, unter Mitwirkung einer besonderen ständischen Landfeuersozietäts-Kreiskommission, und unter Beihülfe der Kreis-Steuerämter. Die letzteren haben die Einsammlung und Abführung der Beiträge an die Centralkasse unter ihrer Verantwortlichkeit zu leiten, die Ortserheber bei der Einziehung der Beiträge (§. 86.) zu überwachen und zu unterstützen, nach Ablauf der zur Erhebung der Beiträge festgesetzten äußersten Frist (§. 25.) die namentlichen Verzeichnisse der Restanten einzufordern, selbige zu prüfen und die zur Sicherstellung der Reste nothwendigen Anordnungen zu ertheilen, diejenigen Restanten aber, gegen welche die administrative Exekution zu verhängen ist, dem Kreis-Feuersozietäts-Direktor anzuzeigen. Nächstdem liegt den Kreis-Steuerämtern die Aufstellung der Brandschadenliquidationen und die Auszahlung der von der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion angewiesenen Entschädigungs-Summen ob.

§. 67.

Die durch die Verwaltung der Feuersozietäts-Geschäfte in den Kreisen für die Landräthe entstehende Vermehrung an Büreaukosten u. s. w. wird von dem Oberpräsidenten festgesetzt und angewiesen.

Dotyczący etat wydatków ustanowionym będzie przez zastępstwo prowincyalne i potwierdzonym przez Nasze Ministeryum spraw wewnętrznych.

§. 66.

Bezpośrednio pod prowincyalną dyrekcyą wiejskiego towarzystwa ogniowego, kierują interesami towarzystwa ogniowego w powiatach radzcy ziemiańscy jako dyrektorowie powiatowi wiejskiego towarzystwa ogniowego, za spółdziałaniem specyalnéj stanowéj powiatowéj komisyi wiejskiego towarzystwa ogniowego, i przy pomocy urzędów powiatowo-poborowych. Też ostatnie powinny pobieranie i oddanie składek do kasy centralnéj pod swą odpowiedzialnością uskutecznić, nad poborcami miejscowymi przy ściągnieniu składek (§. 86.) czuwać i takowych wspierać, po upływie ustanowionych do pobierania składek terminów ostatecznych (§. 25.) spisów nazwisk resztujących zażądać, takowe rewidować i do zabezpieczenia zaległości potrzebne rozporządzenia wydać, tych resztujących zaś, przeciw którym administratywna exekucya ma być zawieszoną, powiatowemu dyrektorowi towarzystwa ogniowego donieść. Oprócz tego powiatowe urzędy poborowe mają obowiązek likwidacye bonifikacyine ułożyć, i wypłatę sum bonifikacyinych przez dyrekcyą prowincyalną wiejskiego towarzystwa ogniowego uskutecznić.

§. 67.

Pomnożone przez sprawowanie interesów towarzystwa ogniowego po powiatach dla radzców ziemiańskich koszta biórowe i t. d., ustanawia i asygnuje Prezes Naczelny.

§. 68.

Außer dieser Entschädigung (§. 67.) wird den Landräthen und Kreis-Feuersozietäts-Direktoren, sowie den Mitgliedern der Kreiskommissionen blos noch an Reisekosten Ein Thaler für die Meile vergütigt, und zwar bei längerem als eintägigem Aufenthalte für den Rückweg besonders. Die Kreis-Steuereinnehmer als Kreis-Landfeuersozietäts-Rendanten hingegen beziehen für die ihnen durch den §. 66. übertragenen Geschäfte alljährlich eine Tantieme von zwei Silbergroschen von jedem Tausend der am 1. Januar jeden Jahres im Kreiskataster festgestellten Versicherungssumme, unter der Maaßgabe jedoch, daß die Tantieme für jeden einzelnen Kreisrendanten die Summe von 150 Rthlr. jährlich nicht überschreiten darf.

Im Uebrigen hat keiner der vorgenannten Sozietätsoffizianten für etwaige Geschäfte außerhalb seines Wohnortes, ohne Unterschied, ob solche auf Rechnung der Sozietät oder eines einzelnen Privatinteressenten besorgt werden, irgend eine Remuneration oder Diäten zu fordern.

§. 69.

Die Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion hat für die Regulirung der Kautionen, soweit solche nach den Umständen erforderlich erscheinen, nach Anleitung der dieserhalb bestehenden allgemeinen Vorschriften zu sorgen; auch sind die Kassenbeamten derselben Verantwortlichkeit unterworfen, welche die allgemeine Kassenverwaltung mit sich führt.

§. 70.

Die Landfeuersozietäts-Kreiskommission wird aus dem Landrathe resp. dem Kreis-Feuersozietäts-Direktor und aus Mitgliedern gebildet, welche die

§. 68.

Prócz tego wynagrodzenia (§. 67.) radzcy ziemiańscy i powiatowi dyrektorowie towarzystwa ogniowego, to samo inni członkowie komisyi powiatowych, pobierać tylko jeszcze będą w kosztach podróżnych talara na milę, i wprawdzie, bawiąc dłużéj nad dzień, za powrót zosobna. Natomiast powiatowi poborcy podatków, jako powiatowi rendanci kasy towarzystwa ogniowego wiejskiego, pobierają za czynności im poruczone według §. 66. corocznie tantiemę dwóch srebrnych groszy od każdego tysiąca sumy zabezpieczenia ustanowionéj dnia 1. Stycznia każdego roku w katastrze powiatowym, jednakowoż z tą modyfikacyą, iż tantiema dla każdego pojedynczego rendanta powiatowego sumy 150 tal. rocznie przechodzić nie powinna.

Zresztą żaden z przerzeczonych urzędników towarzystwa za jakiekolwiek prace, prócz pomieszkania, bez różnicy, czy na rachunek towarzystwa lub jakiego prywatnego interesenta uskutecznione, nie ma żadnéj remuneracyi lub dyet.

§. 69.

Prowincyalna dyrekcya wiejskiego towarzystwa ogniowego starać się winna o regulowanie kaucyi, jak dalece te w miarę okoliczności zdają się być potrzebnemi, wedle wskazówki istniejących w téj mierze ogólnych przepisów; podlegają też urzędnicy kasowi téj saméj odpowiedzialności, jaka z powszechnego kas zarządu wypada.

§. 70.

Komisya powiatowa wiejskiego towarzystwa ogniowego składać się będzie z radzcy ziemiańskiego resp. z powiatowego dyrektora

Kreisversammlung jedes Kreises zu zwei aus den assoziirten Rittergutsbesitzern und zu anderen zwei aus den Landgemeinden auf drei Jahre wählt. Von diesen zwei Mitgliedern jedes Standes ist dasjenige, welches die meisten Stimmen hat, wirkliches Mitglied der Kommission, das zweite Stellvertreter, so daß die Kommission außer dem Landrath resp. Kreis-Feuersozietäts-Direktor aus zwei wirklich fungirenden ständischen Mitgliedern besteht, die ebenso, wie deren Stellvertreter, nach drei Jahren ausscheiden, bei der alsdann zu veranlassenden neuen Wahl aber wieder gewählt werden können.

Sind in einem Kreise Rittergutsbesitzer gar nicht, oder in so geringer Zahl bei der Sozietät assoziirt, daß eine Auswahl schwierig wird, so fungiren die gewählten Rustikalbesitzer allein.

Bei eintretender Vermehrung der Geschäfte kann der Landrath resp. Kreis-Feuersozietäts-Direktor auch die Stellvertreter ausnahmsweise in Thätigkeit setzen, sowie es auch zulässig ist, den Kreis in Bezirke zu theilen und für jeden solchen Bezirk eine besondere Kommission zu organisiren.

§. 71.

Rücksichtlich der Pflicht der Gewählten, die auf selbige gefallene Wahl anzunehmen, gelten die bei anderen Kommunalämtern Platz greifenden gesetzlichen Bestimmungen und kann ein nach drei Jahren wieder Gewählter zur Annahme der Wahl für die nächsten drei Jahre nicht gezwungen werden.

§. 72.

Den Kommissionen liegt die Prüfung der Versicherungssummen resp. Feststellung des Ge-

towarzystwa ogniowego i z członków, których zgromadzenie powiatowe każdego powiatu po dwóch z zapisanych w towarzystwie ogniowém dziedziców ziemskich i po drugich dwóch z gmin wiejskich na lat trzy wybiera. Z tych dwóch członków każdego stanu ten, który najwięcéj ma głosów, jest rzeczywistym członkiem komisyi, drugi jest namiestnikiem, tak, iż komisya, prócz radzcy ziemiańskiego resp. powiatowego dyrektora towarzystwa ogniowego, składa się z dwóch istotnie urzędujących stanowych członków, którzy zarówno swym namiestnikom, po trzech latach wychodzą; lecz przy nowym znowu wyborze, powtórnie wybrani być mogą.

Jeżeli w jakim powiecie wcale nie ma właścicieli dóbr rycerskich albo w tak małéj liczbie w towarzystwie jest przyjętych, iż wybór połączony jest z trudnościami, natenczas obrani właściciele rustykalni sami podejmują się funkcyi.

Dla natłoku pracy radzca ziemiański resp. powiatowy dyrektor towarzystwa ogniowego także zastępców wyjątkowo zatrudnić może; wolno też podzielić powiat na okręgi i dla każdego okręgu oddzielną komisyę urządzić.

§. 71.

W względzie obowiązku obranych do przyjęcia spadłego na nich wyboru, mają ważność przepisy prawa, innych urzędników komunalnych dotyczące i powtórnie obrany, po upłynieniu lat trzech do przyjęcia wyboru na następne trzy lata przymuszonym być nie może.

§. 72.

Komisye mają obowiązek rozpatrywania sum asekuracyinych, resp. ustanawiania war-

bäudewerths, die Begutachtung der Einschätzung in die verschiedenen Klassen und aller Angelegenheiten ob, welche in Feuersozietäts-Sachen an selbige gebracht werden.

tości budynków, dawania opinii oszacowania na rozmaite klasy i o wszelkich interesach, które do nich w rzeczach towarzystwa ogniowego przychodzą.

XI. Geschäftsführung der Sozietät.

XI. Bieg interesów towarzystwa.

§. 73.

Von der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion wird ein Hauptlagerbuch, von der Kreisdirektion ein Kreislagerbuch, bei jedem Orte ein Ortslagerbuch geführt.

§. 73.

Prowincyalna dyrekcya wiejskiego towarzystwa ogniowego utrzymuje główną księgę katastrową, powiatowa dyrekcya księgę katastrową powiatową, każda włość księgę katastrową miejscową.

§. 74.

Die Deklarationen der Assozürten bilden diese Lagerbücher und werden daher vierfach dem Kreis-Landfeuersozietäts-Direktor eingereicht. Dieser legt sie der vorbezeichneten Kreiskommission zur Prüfung resp. Begutachtung vor, und, damit versehen, überreicht er sie der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion zur Festsetzung, behält dann selbst ein Exemplar, theilt das zweite der Ortsbehörde und das dritte dem Assozürten mit, während das vierte bei der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion verbleibt.

§. 74.

Deklaracye stowarzyszonych tworzą te księgi katastrowe i podawane będą zatém w czterech exemplarzach powiatowemu dyrektorowi wiejskiego towarzystwa ogniowego. Ten przekłada je co tylko powiedzianéj powiatowéj komisyi do rozpatrzenia i ustanowienia resp. opinii; te odebrawszy, podaje oneż prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego do aprobacyi, potém zatrzymuje jeden exemplarz, udziela drugi władzy miejscowéj, trzeci stowarzyszonemu, a czwarty pozostaje w prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego.

§. 75.

Es ist nicht zulässig, eine abgegebene und approbirte Deklaration theilweise abzuändern, insoweit nicht blos ein Abgang einzelner Gebäude in Folge Brand oder Abbruchs vorliegt.

Wenn daher ein Assozürter die Versicherungssumme erhöhen oder erniedrigen, oder mit neu zugebauten Gebäuden seines Gehöftes zutreten

§. 75.

Odmienianie cząstkowe danéj i potwierdzonéj deklaracyi nie jest dozwoloném, o ile nie zachodzi tylko ubywanie pojedynczych budynków wskutek pożarów lub zniesienia.

Jeżeli tedy stowarzyszony chce sumę asekuracyiną podwyższyć lub zniżyć, albo z budynkami na nowo wybudowanemi swego dworu

will, so muß eine neue Deklaration eingereicht, der Betrag der älteren Deklaration im Lagerbuche ganz in Abgang und der Betrag der neuen nach erfolgter Festsetzung in Zugang gestellt werden, so daß in der Schlußrekapitulation des Ortslagerbuches nicht mehrere Positionen vorkommen, als einzelne Assoziirte vorhanden sind und die Rekapitulation zu jeder Zeit völlig abgeschlossen ist.

przystąpić, należy podać zupełnie nową deklaracyę, położyć sumę dawniéj zadeklarowaną w księdze katastrowéj całkiem w ubytku, a sumę nowo zadeklarowaną, po nastąpionem jéj ustanowieniu, w przybytku, tak iżby ostateczna rekapitulacya miejscowéj księgi katastrowéj niezawierała więcéj pozycyi, ile pojedynczych jest stowarzyszonych, i żeby rekapitulacya w każdym czasie zupełnie była zasumowana.

§. 76.

Damit aber immer vollkommene Uebereinstimmung zwischen den Hauptlagerbüchern und resp. Kreislagerbüchern erhalten werde, muß jeder Kreisdirektor halbjährlich an die Provinzial-Direktion, nach den von letzterer vorgeschriebenen Schemas, Nachweisungen von den im abgelaufenen Halbjahre eingetretenen Veränderungen in duplo einsenden.

§. 76.

W celu utrzymania zupełnéj zgodności między głównemi księgami katastrowemi i respektywe powiatowemi księgami katastrowemi powinien każdy dyrektor powiatowy półrocznie do dyrekcyi prowincyalnéj według przepisanych wzorów wykazy tyczące się zachodzących w upłynionem półroczu zmian in duplo udzielić.

§. 77.

Anträge auf sofortigen Eintritt in die Sozietät oder sofortige Erhöhung einer Versicherungssumme, welche unter der im §. 12. angegebenen ausdrücklichen Verpflichtung angebracht werden, können mit der ebendaselbst bezeichneten Wirkung in der Regel zu jeder Zeit an den Kreis-Landfeuersozietäts-Direktor gelangen.

Letzterer hat alsdann, wenn der Antrag dem gegenwärtigen Reglement gemäß substantiirt oder das etwa Fehlende nachgeholt worden ist, ohne Anstand an die Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion zu berichten, von welcher die Genehmigung in einer besonderen Verfügung auszusprechen ist. Lediglich während der Zeit eines Krieges, d. h. von der Zeit der ergangenen Kriegserklärung oder von der Zeit an, wo die Heere ins Feld gerückt sind, bis zur erfolgten Bekanntmachung des Friedensschlusses, oder während eines ausgesprochenen Belagerungszustandes, werden weder Erhöhungen schon versicherter Gebäude, noch Versicherungen

§. 77.

Wnioski o niezwłoczne przystąpienie do towarzystwa, lub o niebawne podwyższenie sumy asekuracyinéj, czynione z oznaczoném w §. 12. wyraźném obowiązaniem, mogą z opisanym tamże skutkiem każdego czasu być podawane powiatowemu dyrektorowi wiejskiego towarzystwa ogniowego.

Tenże, jeżeli wniosek stósownie do niniejszego regulaminu jest uzasadniony, lub, w razie niedostateczności, uzupełnionym został, winien niebawnie zdać raport prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego, która bez ujmy rzeczonemu skutkowi, oddzielném rozporządzeniem udziela zatwierdzenie. Li tylko podczas wojny, to jest od czasu wypowiedzenia wojny albo od czasu, jeżeli wojska są na pochodzie, aż do nastąpionego ogłoszenia pokoju albo podczas ogłoszonego stanu oblężenia ani podwyższenia już zabezpieczonych budynków ani zabezpieczenia już przed

der schon vor dem Kriege vorhandenen, aber bis dahin bei der Sozietät nicht versicherten Gebäude, angenommen.

§. 78.

Wer aber sonst der Sozietät mit dem nächst bevorstehenden Eintrittstermine als neuer Interessent beitreten oder von da ab seine Versicherungssumme erhöhen will, muß sein desfallsiges Gesuch wenigstens drei Monate vor diesem Termine an den Kreisdirektor gelangen lassen, damit das Geschäft mit Inbegriff der etwa nöthigen Berichtigung der Werthdeklaration und der Klassifizirung vor Anfang des nächsten Eintrittstermins gänzlich abgeschlossen werden kann, widrigenfalls die Wirkung des Vertrages bis zum Datum des Genehmigungsreskripts der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion verschoben bleibt. In beiden Fällen (§§. 78. 79.) muß jedoch die schließliche Genehmigung binnen längstens drei Monaten nach der Anmeldung des Antrages erfolgen.

§. 79.

Die etwa nöthige Vervollständigung oder Revision der eingereichten Beschreibungen oder etwaigen Taxaufnahmen müssen übrigens ordentlicher Weise binnen längstens sechs Wochen vor Eintritt des Aufnahmetermins bewirkt und bis dahin überhaupt in den Kreisen alle Aufnahmegeschäfte, vollständig zur Genehmigung der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion vorbereitet, abgeschlossen werden.

§. 80.

Bei bloßen Erhöhungen der Versicherungssummen kommt es darauf an, ob solche auf den Grund einer schon vorhandenen Taxe oder Beschreibung und des der letzteren angefügten Attestes zulässig sind und nachgesucht werden, oder ob es

wojną istnących lecz aż dotąd w towarzystwie nie zabezpieczonych budynków przyjęte nie będą.

§. 78.

Ktoby zaś w nadchodzącym terminie do przyimowania chciał przystąpić jako nowy interesent, lub od téj pory podwyższyć sumę asekuracyiną, winien swój o to wniosek podać najdaléj w przeciągu trzech miesięcy przed tymże terminem dyrektorowi powiatowemu, ażeby rzecz, wraz z potrzebném może sprawdzeniem deklaracyi wartości i klasyfikacyi przed zaczątkiem najbliższego terminu przystępu całkiém załatwioną być mogła, inaczéj skutek umowy aż do daty zatwierdzającego reskryptu prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego odroczonym zostanie. W obu razach (§§. 78. 79.) nastąpić jednak powinno ostateczne zatwierdzenie w przeciągu najdaléj trzech miesięcy od podania wniosku.

§. 79.

Zresztą potrzebne uzupełnienie lub przejrzenie podanych opisów lub sporządzonych tax powinny w porządkowym sposobie najdaléj w sześciu tygodniach przed nastaniem terminu przyjęcia być uskutecznionemi i zgoła do téj pory po powiatach wszelkie czynności recepcyine, dostatecznie do zatwierdzenia prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego przygotowane, ukończonemi.

§. 80.

Co do samych tylko podwyższeń sum asekuracyinych idzie o to, czyli takowe na mocy znajdującego się już oszacowania i opisu i przyłączonego do ostatniego świadectwa mogą miéć miejsce i są poszukiwane, lub czyli potrzeba na

der erneuerten Genügung der Erforderniſſe des §. 17. ff. bedarf. Im letzteren Falle findet die Vorſchrift der §§. 78. und 79. ſtatt; ſolche Erhöhungen aber, die blos auf den Grund ſchon vorhandener Dokumente zu bewirken ſind, ingleichen Herunterſetzungen der Verſicherungsſumme und gänzliche Löſchungen ſind mit Beobachtung der Vorſchrift des §. 75. bis drei Monate vor dem nächſten Ein- und Austrittstermine nachzuſuchen. Wird dieſen Beſtimmungen nicht genügt, ſo tritt die Herabſetzung der Verſicherungsſumme oder die Entlaſſung aus der Sozietät erſt mit dem Schluſſe des nächſtfolgenden Semeſters ein, ſofern alsdann der Antrag gehörig begründet ſein ſollte.

Diejenigen Gebäude jedoch, welche etwa durch Sturm oder ſonſtige Ereigniſſe niedergeriſſen worden, können indeſſen für das nächſtfolgende Semeſter noch in Abgang gebracht werden, wenn die Anzeige davon ſpäteſtens bis zum 10. des erſten Monats im folgenden Semeſter bei der Provinzial-Landfeuerſozietäts-Direktion eingeht.

In den ſtempelfreien Kündigungs- oder Löſchungsanträgen ſind die ausſcheidenden Gebäude genau zu bezeichnen und müſſen ſolche in zwei gleichlautenden Exemplaren dem Kreis-Feuerſozietäts-Direktor übergeben werden, welcher das Duplikat mit dem Löſchungsvermerk verſehen zurückgiebt.

§. 81.

Späteſtens vier Wochen vor dem Ein- und Austrittstermine müſſen alle Berichte, Anträge und Beſchreibungen oder Taxen, welche die Kreisdirektoren einzureichen haben, ſowohl was die Eintragungen, als was die Löſchungen betrifft, in den Händen der Provinzial-Landfeuerſozietäts-Direktion ſein.

Die letztere muß dann vor allen Dingen diejenigen einzelnen Geſchäfte, bei denen ſich Er-

nowo dopełnić warunków §. 17. i następnym. W ostatnim przypadku ma miejsce przepis §§. 78. 79. Takie zaś podwyższenia, które tylko na zasadzie znajdujących się już dokumentów mają być zdziałane, podobnież zniżenia sumy asekuracyinéj i całkowite wykreślenia mogą jeszcze z zachowaniem przepisu §. 75. aż do trzech miesięcy przed najbliższym terminem przy- i występowania być poszukiwane. Jeżeli tym postanowieniom zadosyć się nie uczyni, natenczas zniżenie sum zabezpieczenia albo wydalenie z towarzystwa dopiero z końcem najbliższego semestru nastąpi, o ileby potém wniosek należycie był uzasadnionym.

Jednakowoż te budynki, któreby przez wiatr albo inne zdarzenia zwalonemi zostały w najbliższym semestrze jeszcze opuszczone być mogą, jeżeli doniesienie o tém najpóźniéj aż do dziesiątego pierwszego miesiąca w następującym semestrze u prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego nadejdzie.

W wnioskach wypowiedzenia albo wymazania wolnych od stęplu, budynki występujące ściśle muszą być oznaczone, i takowe w dwóch równobrzmiących exemplarzach powiatowemu dyrektorowi towarzystwa ogniowego nadesłane być muszą, który duplikat opatrzony wzmianką wymazania zwróci.

§. 81.

Najdaléj w cztery tygodnie przed terminem przy- i występowania powinny wszystkie raporta, wnioski, opisy i taxy, które dyrektorowie powiatowi podawać mają, równie co do wpisów jak wykreśleń, znajdować się w rękach dyrekcyi prowincyalnéj wiejskiego towarzystwa ogniowego.

Ostatnia powinna przedewszystkiem jak najspieszniéj względem pojedynczych, monita

innerungen und Bedenken finden, die noch vor dem nächsten Ein- und Austrittstermine zu erledigen sind, schleunigst herausheben und deshalb das Nöthige verfügen.

§. 82.

Bei entstehenden Brandunfällen sind die Ortspolizeibehörden verpflichtet, dem Kreis-Landfeuersozietäts-Direktor längstens binnen vierundzwanzig Stunden nach Dämpfung des Feuers von demselben, mit Bezeichnung der Nummern im Kataster, Nachricht zu geben. (§. 41.)

§. 83.

Der Kreis-Landfeuersozietäts-Direktor muß, sobald die Schadenaufnahme nach §. 41. bewirkt worden ist, letztere an die Provinzial-Direktion innerhalb längstens vier Wochen nach dem eingetretenen Brandschaden einsenden.

§. 84.

Werden diese Fristen (§§. 82. 83.) verabsäumt und wird eine solche Verabsäumung auch nicht etwa durch Naturereignisse, z. B. Ueberschwemmung, tiefen Schnee und dergleichen gerechtfertigt, oder finden sich gegen die Schadenaufnahme Seitens der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion wesentliche Erinnerungen, denen noch nicht zu gehöriger Zeit vor Eintritt der ersten reglementsmäßigen Zahlungsfrist (§. 53.) abgeholfen werden kann, so ist der Säumige für die etwa daraus entstehenden nachtheiligen Folgen verhaftet und überdem nach Umständen in eine zur Sozietätskasse fließende Ordnungsstrafe von Ein bis zwanzig Thalern verfallen.

§. 85.

Zur Einhebung der Feuersozietäts-Beiträge erfolgt die Veranlagung und Feststellung halb-

i powątpiewania wzbudzających czynności, które jeszcze przed najbliższym terminem przy-i występowania mają być załatwione, wydać potrzebne zarządzenia.

§. 82.

W razie pożaru obowiązkiem jest władz miejscowych policyinych donieść o tém powiatowemu dyrektorowi towarzystwa wiejskiego ogniowego najdaléj w przeciągu dwudziestuczterech godzin po ugaszeniu ognia, z oznaczeniem numeru katastru (§. 41.).

§. 83.

Dyrektor powiatowy wiejskiego towarzystwa ogniowego powinien po spisaniu szkody wedle §. 41. spis ten w dwóch exemplarzach przesłać dyrekcyi prowincyalnéj, w najdłużéj czterech tygodniach po pożarze.

§. 84.

Jeżeli termina te (§§. 82. 83.) będą uchybione i takowego uchybienia nie usprawiedliwiają może wypadki natury, np. powódź, wielkie śniegi i t. p., lub dyrekcya prowincyalna wiejskiego towarzystwa ogniowego znajdzie ważne przeciw spisaniu szkody zarzuty, któreby w czas przed nadejściem pierwszego, podług regulaminu, terminu wypłaty (§. 53.) uprzątnionemi być nie mogły, wówczas opieszały jest odpowiedzialnym za szkodliwe skutki, któreby ztąd wynikły, i nadto, w miarę okoliczności, zawinił karę porządkową od jednego do dwudziestu talarów co się do kasy towarzystwa opłaca.

§. 85.

Końcem wybierania składek do towarzystwa ogniowego robi repartycye i ustanawia

jährlich nach Maaßgabe der §§. 25. und 26., unter Hinzurechnung eines verhältnißmäßigen Theils der Verwaltungskosten, von der Provinzial-Direktion, welche davon die Kreisdirektoren zur weiteren Zahlungsaufforderung an die Ortschaften und zur Einziehungsanweisung an die Kreisrendanten benachrichtigt.

Der Kreis-Landfeuersozietäts-Direktor stellt nach dem jedesmaligen Ausschreiben und nach dem Kreiskataster die Heberolle zusammen und reicht solche der Provinzial-Direktion ein, welche dieselbe als richtig und mit dem Hauptlagerbuche übereinstimmend zu beglaubigen, alsdann aber an den Kreisdirektor Behufs Aushändigung an den Kreisrendanten zurückzusenden hat.

półrocznie wedle §§. 25. i 26., przy dorachowywaniu do stósownéj części kosztów administracyinych, dyrekcya prowincyalna, która o tém uwiadomi dyrektorów powiatowych w celu dalszego wezwania gmin wiejskich o wypłaty i wydania do rendantów powiatowych mandatu ich wybierania.

Po każdym składek rozpisaniu i wedle katastru powiatowego układa powiatowy dyrektor wiejskiego towarzystwa ogniowego liczbę bierczą, i podaje onęż dyrekcyi prowincyalnéj, która ją jako dokładną i z główną księgą zgodną zawierzytelnić, potém zaś dyrektorowi powiatowemu celem wydoręczenia powiatowemu rendantowi zwrócić powinna.

§. 86.

Die Feuersozietäts-Beiträge werden jeden Orts in der Art, wie es bei öffentlichen Steuern üblich ist, kolligirt und in folle an den Kreisrendanten abgeliefert; wer solches bei den öffentlichen Steuern zu bewirken schuldig ist, hat diese Pflicht auch Rücksichts der Feuersozietäts-Beiträge zu erfüllen.

§. 86.

Składki towarzystwa ogniowego w każdém miejscu w ten sposób jak przy publicznych podatkach zebrane i in folle rendantowi powiatowemu oddane zostaną; kto do tego przy publicznych podatkach jest obowiązanym, ma również ten obowiązek pełnić co do składek towarzystwa ogniowego.

§. 87.

Die Kassengeschäfte sind so zu betreiben, daß alle Geldsendungen zwischen der Hauptkasse und den Kreis-Kassenrezepturen möglichst vermieden, die der ersteren obliegenden Zahlungen auf die letzteren angewiesen und demnach von den letzteren an die erstere, soviel irgend thunlich, nur Quittungen über die auf Anweisung geleisteten Zahlungen statt baaren Geldes eingesandt werden.

§. 87.

Zresztą należy interesa kasowe tak prowadzić, ażeby ile można uniknąć przesyłania pieniędzy między główną kasą i powiatowemi recepturami, ażeby pierwsze wypłaty, które ma do czynienia, asygnowała na ostatnie i żeby ostatnie pierwszéj, ile to być może, tylko kwity z poczynionych za asygnacyą wypłat zamiast gotowych pieniędzy przesyłały.

§. 88.

Zu diesem Zweck kann die Provinzial-Direktion auf die einzelnen Land-Feuersozietäts-Kassenrezepturen nicht blos solche Zahlungen anweisen, die

§. 88.

Tym końcem może prowincyalna dyrekcya na pojedyncze receptury kasowe towarzystwa ogniowego wiejskiego, nietylko takie asygno-

im Kreise, sondern auch solche, die an benachbarte Kreise zu leisten sind.

wać wypłaty, które w powiecie, ale też takie, które są do czynienia sąsiednim powiatom.

§. 89.

Als bloße Einnahmekassen leisten überhaupt die Kreisrezepturen alle Auszahlungen ihrerseits nur im Namen und für Rechnung der Hauptkasse auf allgemeine oder besondere Anweisung der Provinzial-Direktion; sie müssen also überall lediglich die Disposition der letzteren über die bei ihnen vereinnahmten Gelder, es sei zu assignirten Zahlungen oder zur Einsendung an die Hauptkasse, abwarten und befolgen.

Längstens sechs Monate nach Neujahr reicht der Kreisrendant die erledigten Heberollen der Ausschreibungen des vorhergegangenen Jahres dem Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktor ein, von welchem das Zeugniß der richtigen Ablieferung der nach solchen eingezogenen Beiträge ertheilt wird.

§. 89.

Jako proste kasy przychodów czynią wogóle receptury wszelkie z swéj strony wypłaty tylko w imieniu i na rachunek kasy głównéj za ogólną lub poszczególną asygnacyą dyrekcyi prowincyalnéj; a zatém powinny one zawsze czekać na rozporządzenie ostatniéj względem pieniędzy, które do nich wpłynęły, bądź to na zaasygnowanie wypłaty, lub dla przesłania do kasy głównéj, i takowe wypełniać.

Najdłużéj w przeciągu sześciu miesięcy po nowym roku rendant powiatowy załatwione spisy poborcze wypisań uprzedniego roku prowincyalnemu dyrektorowi wiejskiego towarzystwa ogniowego nadseła, od którego się udziela świadectwo, iż ściągnięte składki rzetelnie są odprowadzone.

§. 90.

Der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion liegt ob, bei ihren Dispositionen dahin zu sehen, daß bei keinem Kreisrendanten ein zu großer Bestand erwachsen könne.

Reste dürfen nicht geduldet werden. Säumige Beitragspflichtige sind von dem Kreisrendanten dem Landrath als Kreis-Feuersozietäts-Direktor anzuzeigen, welcher die Rückstände bei eigner Verhaftung auf jede gesetzliche Weise herbeizuschaffen hat.

§. 90.

Prowincyalna dyrekcya towarzystwa ogniowego wiejskiego obowiązaną jest, uważać na to, czyniąc rozporządzenia, ażeby u każdego rendanta powiatowego nie mógł się znajdować zbyt wielki zapas.

Zaległości wcale nie mają być cierpiane. Ci obowiązani do zapłacenia składek, którzy się z tą zapłatą w zwłoce znajdują, od rendanta powiatowego radzcy ziemiańskiemu jako dyrektorowi powiatowego towarzystwa ogniowego muszą być doniesione, który zaległości pod własną odpowiedzialnością na każdy w prawie dozwolony sposób spędzić powinien.

§. 91.

Die Provinzial-Landfeuersozietäts- oder Haupt-Institutenkasse (§. 64.) hingegen legt alljährlich eine förmliche und vollständige Rechnung ab.

§. 91.

Natomiast prowincyalna kasa towarzystwa ogniowego wiejskiego lub główna instytutowa (§. 64.) składa corocznie formalny i zupełny rachunek.

§. 92.

Diese wird von der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion unter Zuziehung eines vom Landtage zu erwählenden, aus drei Mitgliedern bestehenden ständischen Ausschusses revidirt, abgenommen und dechargirt. Bei diesem Geschäft gehört es insbesondere zur Pflicht des Ausschusses, alle Verwaltungsergebnisse sorgfältig zu sammeln und zusammenzustellen, auf solche Weise von dem jedesmaligen Zustande der Sozietät einen klaren Ueberblick zu gewinnen und auf etwa vorgefundene Mängel aufmerksam zu machen.

Die Wahl des ständischen Ausschusses, zu welchem für den Behinderungsfall ebensoviel Stellvertreter als Mitglieder gewählt werden, erfolgt auf die Dauer von einem Landtage zum anderen. Die Mitglieder des zur Rechnungsabnahme bestimmten Ausschusses sowie die Stellvertreter müssen Assoziaten sein und bekommen, wenn sie von dem Oberpräsidenten resp. Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktor Behufs der Feuersozietäts-Angelegenheiten einberufen werden, zwei Thaler Tagegelder und an Reisegeld Einen Thaler pro Meile für den Landweg, für die auf Eisenbahnen zurückgelegten Reisen pro Meile zwanzig Silbergroschen.

Auf den Grund des Revisionsprotokolles muß die Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion alljährlich den summarischen Inhalt der Rechnungen selbst in einer für die Interessenten übersichtlichen Form durch die Amtsblätter zur öffentlichen Kenntniß bringen und eine Ausfertigung dieser Bekanntmachung an das Ministerium des Innern einsenden.

§. 93.

Zur Justifikation der Kasseneinnahme dient Folgendes:

§. 92.

Ten rozpatruje, zawiera i kwituje prowincyalna dyrekcya towarzystwa ogniowego wiejskiego z przyzwaniem stanowego komitetu, który przez Sejm obranym i składać się będzie z trzech członków. Przy téj czynności jest w szczególności obowiązkiem komitetu, wszelkie rezultaty administracyi ściśle zbierać i ułożyć i na taki sposób o każdoczasowym stanie towarzystwa dokładną mieć wiadomość i na okazujące się błędy uwagę zwrócić.

Wybór stanowego komitetu, do którego w razie przeszkody również tyle zastępców jak członków obranych będzie, nastąpi na trwanie od jednego Sejmu do drugiego. Członkowie komitetu przeznaczonego do odbierania rachunku jako też zastępcy muszą być spólnikami i pobierają, jeżeli przez Naczelnego Prezesa respektywe prowincyalnego dyrektora wiejskiego towarzystwa ogniowego w sprawach towarzystwa ogniowego są zwołani, dwa talary dyet, i na koszta podróży jeden talar za milę za drogę wozem odbytą a za podróże na kolejach żelaznych na milę dwadzieścia srebrnych groszy.

Na mocy rewizyinego protokółu prowincyalna dyrekcya wiejskiego towarzystwa ogniowego corocznie sumaryczny wykaz rachunków we formie dla interesentów zrozumialnéj przez dzienniki urzędowe do publicznéj wiadomości podać i wygotowanie tegoż ogłoszenia do Ministeryum spraw wewnętrznych nadesłać musi.

§. 93.

Ku usprawiedliwieniu przychodów kasowych służy, co następuje:

a) Das Soll der Beiträge incl. der Verwaltungskosten (§. 85.) wird durch die Heberollen (§. 85.) und die Ausschreiben der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion belegt;

b) von denjenigen Theilnehmern, welche im Laufe eines Halbjahres eintreten und resp. ihre Versicherungssumme erhöhen lassen, oder welche Strafbeiträge zu entrichten oder Beitragserhöhungen nachzuzahlen verpflichtet sind, hat die Provinzial-Feuersozietäts-Direktion eine besondere Designation, oder aber ein Attest, daß Zugang dieser Art nicht stattgefunden habe, zum Rechnungsbelage auszufertigen;

c) etwanige außerordentliche Einnahmen (z. B. aus §§. 34. 46. 47.) werden durch die ausgefertigte Vereinnahmungsordre der Provinzial-Direktion belegt; und

d) wenn wider Erwarten Beiträge im Rückstande bleiben, so sind solche Reste durch besondere Atteste, und wenn sie gar unbeibringlich werden sollten, durch besondere Niederschlagungsordres der Provinzial-Direktion nachzuweisen.

a) wpływ składek, włącznie z kosztami administracyinemi (§. 85.) udowodnia się wykazami bierczemi (§. 85.) i wypisaniami prowincyalnéj dyrekcyi towarzystwa ogniowego;

b) tych członków, którzy w ciągu roku wstępują, i respektywe swą sumę asekuracyiną podwyższają, lub którzy składki za karę opłacić, albo podwyższone składki dopłacić są obowiązani, powinna dyrekcya prowincyalna towarzystwa ogniowego ułożyć osobną dezygnacyę lub poświadczenie, jako przybytek tego rodzaju nie miał miejsca, które za dowód do rachunku służą;

c) nadzwyczajne, jakieby się zdarzyły, przychody (np. z §§. 34. 46. 47.) udowodniają się wydanym mandatem prowincyalnéj dyrekcyi na zaperceptowanie;

d) gdy nad spodziewanie składki zalegly, takowe oddzielnemi poświadczeniami, a gdyby wcale nie mogły być ściągnięte, wyraźnemi dyrekcyi prowincyalnéj rozporządzeniami umorzenie upoważniającemi, udowodnione być powinny.

§. 94.

Bei der Ausgabe ist die Hauptpost „an bezahlten Brandvergütigungsgeldern“ durch förmlich ausgefertigte Festsetzungsdekrete und resp. Zahlungsordres der Provinzial-Direktion, ingleichen durch gehörige Quittungen der Empfänger zu justifiziren. Die feststehenden Verwaltungsausgaben werden durch die gehörig genehmigten Etats und durch kassenmäßige Anweisungen und Quittungen justifizirt.

Die Tantiemen der Kreisrendanten werden hingegen durch einen von der Provinzial-Direktion zu ertheilenden Nachweis der Katastersummen jedes Kreises justifizirt.

§. 94.

Co do wydatków, główna suma »wypłaconych pieniędzy na bonifikacyę szkód« dekretami ustanawiającemi w przynależytéj formie sporządzonemi i resp. mandatami kasowemi dyrekcyi prowincyalnéj, niemniéj przynależytemi kwitami odbierających powinna być udowodnioną. Stałe wydatki administracyine, usprawiedliwiają się w przyszłości aprobowanemi należycie etatami.

Tantiemy rendantów powiatowych przez udzielony z strony prowincyalnéj dyrekcyi wykaz sum katastrowych każdego powiatu justyfikowane zostaną.

§. 95.

Andere Generalkosten, dergleichen z. B. bei den Schadenaufnahmen, bei den von Amtswegen stattfindenden Revisionen und ähnlichen Gelegenheiten vorfallen, oder auch auf Prämien und dergleichen verwandt werden, approbirt, soweit sich solche auf das gegenwärtige Reglement gründen, die Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion, und gilt hierbei als Regel, daß Staats- und Kommunalbeamte, soweit sie nicht unentgeltlich zu fungiren und zu reisen verpflichtet sind, an Diäten und Reisekosten nach denselben Sätzen remunerirt werden, die ihnen bei ähnlichen Geschäften für öffentliche Rechnung aus Staatskassen zukommen würden.

Die Gebühren und Reisekosten der Handwerksmeister werden von der Provinzial-Direktion nach angemessenen Sätzen besonders geregelt und festgesetzt werden. Zu etwaigen Generalkosten, die sich auf das gegenwärtige Reglement nicht gründen, muß die Genehmigung des Ministerii des Innern eingeholt werden.

§. 95.

Inne ogólne koszta, jakie np. przy spisywaniu szkód, przy odbywaniu z urzędu rewizyi i t. p. zdarzeniach wynikają, lub łożone są na nagrody i t. p. aprobuje, o ile zasadzają się na niniejszym regulaminie, dyrekcya prowincyalna wiejskiego towarzystwa ogniowego własną powagą, i stanowi się tu za prawidło, iż urzędnikom krajowym komunalnym — jak dalece nie są obowiązani pełnić bezpłatnie obowiązków i odbywać podróży — służy co do dyet i kosztów podróży ta sama remuneracya, jakąby za podobne czynności na rachunek publiczny z kas rządowych odebrali.

Należytości i koszta podróży majstrów rzemieślniczych od prowincyalnéj dyrekcyi według stósownéj pozycyi zosobna uregulowane i ustanowione zostaną. Do generalnych kosztów, które się na niniejszym regulaminie nie zasadzają, potrzebną jest aprobacya Ministeryi spraw wewnętrznych.

§. 96.

Um die Uebersicht aller, das Feuersozietätswesen betreffenden Daten zu erleichtern, müssen alle Jahresrechnungen nach folgender Form angelegt werden:

1) Bei der Einnahme sind die Beiträge in dem ersten Einnahmetitel für jede Klasse abgesondert und bei jeder mit Angabe der Generalsumme der die betreffende Klasse konstituirenden Versicherungskapitalien und des für die Abtheilung reglementsmäßig stattfindenden Prozentsatzes in Rechnung zu stellen; und

2) bei der Ausgabe muß in dem ersten Ausgabetitel, an bezahlten Brandvergütigungsgeldern,

§. 96.

Aby mieć w przyszłości dokładny obraz wszystkich towarzystwa ogniowego dotyczących szczegółów, wszystkie rachunki roczne powinny być w następującym sposobie układane:

1) co do przychodu, składki powinny być w pierwszym tytule przychodu, dla każdéj klasy zosobna, i z oznaczeniem ogólnéj sumy kapitałów asekuracyinych, właściwą klasę stanowiących, oraz procentu, przez każdą klasę według regulaminu opłacanego, w rachunku wykazane;

2) co do wydatku, w pierwszym tytule poczynionych wypłat na bonifikacye szkód, po-

jeder einzelne Brandunfall namentlich aufgeführt und in besonderen Kolonnen vorn die Versicherungssumme des Gebäudes nachgewiesen, die Beitragsklasse, zu der es gehört, bezeichnet und die Quote der stattgefundenen Beschädigung (§. 39.) vermerkt werden.

winna być każda w szczególności klęska wymienioną, a w oddzielnych kolumnach na przodku suma asekuracyina budynku wykazaną, klasa składek, do któréj tenże należy, oznaczoną i ilość zrządzonego uszkodzenia (§. 39.) wyrażoną.

§. 97.

So lange die Provinzial-Landfeuersozietäts-Kasse bei der Königlichen Haupt-Institutenkasse verwaltet wird, erfolgen die ordentlichen und außerordentlichen Revisionen der ersteren zu der Revisionszeit der letzteren.

§. 97.

Dopóki prowincyalna kasa wiejskiego towarzystwa ogniowego w Królewskiéj głównéj kasie instytutowéj zawiadywaną będzie, zwyczajne i nadzwyczajne rewizye takowéj w czasie rewizyi tejże ostatniéj nastąpią.

§. 98.

Besondere Revisionen der Kreisrezepturen in Bezug der Feuersozietäts-Gelder bedarf es ebenfalls nicht, insofern die Kreis-Steuereinnehmer zugleich die Feuersozietäts-Rendanten sind, deren Funktionen nach den allgemeinen, über das Kassenwesen ergangenen Bestimmungen beurtheilt und nach solchen ordentliche und außerordentliche Revisionen aller bei den Kreissteuerkassen verwalteten Fonds abgehalten werden.

Für die Sicherstellung der Feuersozietäts-Gelder sind jedoch die Kreis-Steuereinnehmer eine angemessene Kaution (§. 69.) zu leisten verpflichtet.

§. 98.

Szczególne rewizye receptur powiatowych względem pieniędzy towarzystwa ogniowego nie są potrzebne, o ile powiatowi poborcy podatków zarazem są rendantami towarzystwa ogniowego, których funkcye według ogólnych względem spraw kasowych wydanych postanowień się uważają i według takowych zwyczajne i nadzwyczajne rewizye wszystkich u powiatowych kas poborczych zawiadywanych funduszów mają miejsce.

Celem zabezpieczenia pieniędzy towarzystwa ogniowego jednakowoż powiatowi poborcy poborowi stósowną kaucyą (§. 69.) stawić są obowiązani.

XII. Verfahren in Rekurs- und Streitfällen.

§. 99.

Beschwerden über das Verfahren der Kreis-Direktoren oder Anfragen der letzteren sind zunächst bei der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direk-

XII. Postępowanie w przypadkach rekursu i sporu.

§. 99.

Zażalenia na postępowanie dyrektorów powiatowych lub zapytania ostatnich powinny być zanoszone nasamprzód do prowincyalnéj

tion, in höchster Instanz aber bei dem Ministerio des Innern anzubringen. Die Beschwerden, welche über die Provinzial-Direktion selbst anzubringen, und die Anfragen, welche von dieser zu machen sein möchten, gelangen gleichfalls an Unser Ministerium des Innern.

§. 100.

Es muß auch jedem Provinzial-Landtage durch den Oberpräsidenten eine zu diesem Zweck abgefaßte allgemeine Uebersicht des Zustandes der Sozietät vorgelegt werden, welcher zugleich die betreffenden Rechnungen (§. 92.) anzuschließen sind, nicht minder ist der dermalen geltende Verwaltungskosten-Etat beizufügen.

Dem Provinzial-Landtage steht frei, sich bei dieser Gelegenheit alle Verhandlungen der Provinzial-Direktion vorlegen zu lassen, und wenn sich darin Anlaß zu Bemerkungen findet, solche in Form der Petitionen zur Sprache zu bringen.

§. 101.

Für Streitigkeiten, welche über gegenseitige Rechte und Verbindlichkeiten zwischen der Sozietät und einem oder mehreren Assoziirten entstehen, verbleibt es bei dem ordentlichen Wege Rechtens, wenn der Streit sich auf die Frage bezieht, ob der (angeblich) Assoziirte rücksichtlich eines ihn betreffenden Brandschadens überhaupt als zur Sozietät gehörig zu betrachten, oder aber ihm überhaupt eine Brandschaden-Vergütigung zu versagen sei, oder nicht.

Doch versteht sich von selbst, daß auch in diesen Fällen ein Kompromiß auf schiedsrichterliche Entscheidung nach weiterer Vorschrift der Gesetze zulässig ist.

§. 102.

Für alle übrigen Streitfälle außer den vorstehend bezeichneten, namentlich bei Streitigkeiten

dyrekcyi towarzystwa ogniowego wiejskiego, w najwyższéj zaś instancyi do Ministerstwa spraw wewnętrznych. Zażalenia na prowincyalną dyrekcyę i zapytania z jéj strony idą podobnież do Naszego Ministerstwa spraw wewnętrznych.

§. 100.

Powinien Naczelny Prezes także każdemu Sejmowi prowincyalnemu ułożony w tym celu ogólny wykaz o stanie towarzystwa przekładać. Do tego należy dołączyć dotyczące rachunki (§. 92.) i ważność mający etat kosztów zarządu.

Sejmowi prowincyalnemu wolno przy téj sposobności żądać przełożenia sobie wszystkich czynności dyrekcyi prowincyalnéj, i jeżeli znajduje powód do uwag, wnosić takowe w formie petycyi.

§. 101.

W względzie sporów wynikających o wzajemne prawa i obowiązki między towarzystwem a jednym lub kilku członkami, pozostaje się przy zwyczajnéj drodze prawa, skoro spór odnosi się do kwestyi: czyli (mniemany) członek towarzystwa z powodu poniesionéj klęski przez ogień za uczestnika towarzystwa ma być uważany, lub czyli mu bonifikacya szkody ogniowéj ma lub nie ma być odmówioną.

Rozumie się atoli samo z siebie, że i w takich przypadkach powołanie się na decyzyę sądu polubownego podług przepisu ustaw jest dozwolonêm.

§. 102.

W wszystkich zaś innych sporach, oprócz poprzednio wymienionych, mianowicie w spo-

über die Aufnahme der Taxen, oder der Brandschäden, über den Betrag der Feuervergütigungsgelder, über die Zahlungsmodalitäten, über zu zahlende Kosten und dergleichen findet hingegen der ordentliche Rechtsweg nicht statt, sondern es steht dem betheiligten Interessenten, welcher sich bei der Festsetzung der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion nicht beruhigen will, nur die Wahl zwischen dem Wege des Rekurses und der Berufung auf eine schiedsrichterliche Entscheidung zu. Ist aber diese Wahl einmal getroffen und auf dem gewählten Wege bereits eine Entscheidung erfolgt, so kann hernach nicht wieder davon abgegangen werden.

§. 103.

Der Rekurs geht (nach §. 99.) an das Ministerium des Innern, dessen Entscheidung auf diesem Wege die endliche und rechtskräftige ist. Wer aber die schiedsrichterliche Entscheidung in Anspruch nehmen will, muß die Berufung darauf, binnen einer Präklusivfrist von sechs Wochen nach dem Empfange der Festsetzung der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion, bei der letzteren anbringen.

§. 104.

Die Kosten des schiedsrichterlichen Verfahrens fallen zunächst dem Extrahenten desselben zur Last, nach erfolgtem Spruche aber dem unterliegenden Theile. Wenn beide Theile Unrecht haben, so werden die Kosten von jedem Theile zur Hälfte getragen. Was jede Parthei zur Wahrnehmung ihrer Interessen beim Schiedsgericht aufwendet, gehört nicht zu diesen Kosten.

Die schiedsrichterliche Behörde soll aus drei Schiedsrichtern bestehen, wovon einer als Obmann fungirt. Den ersten Schiedsrichter ernennt der mit der Sozietät in Streit befangene Interessent, und den zweiten der Kreisdirektor, beide aus der Zahl der mit Grundstücken angesessenen Einwohner des Kreises, dergestalt jedoch, daß

rach o przyjęcie tax lub szkód ogniowych o ilość sumy bonifikacyinéj, o modyfikacye wypłat, o zapłacenie kosztów i t. p. rozprawa sądowa nie ma miejsca, owszem wolno interesentowi, niechcącemu przestać na decyzyi dyrekcyi prowincyalnéj wiejskiego towarzystwa ogniowego wybierać tylko między drogą rekursu i odwołaniem się do decyzyi sądu polubownego. Skoro zaś wybór ten został uczynionym i decyzya na obranéj drodze już nastąpiła, nie można już od tego odstąpić.

§. 103.

Rekurs idzie (według §. 99.) do Ministerstwa spraw wewnętrznych, którego decyzya na téj drodze jest ostateczną i prawomocną. Kto zaś wnieść chce o decyzyę sądu polubownego, winien odwołanie się do niéj w przeciągu terminu prekluzyinego sześciu tygodni od odebrania ustanowienia dyrekcyi prowincyalnéj wiejskiego towarzystwa ogniowego podać do téj ostatniéj.

§. 104.

Koszta polubownego postępowania ponosi najprzód extrahent, po zapadłym zaś wyroku ulegająca strona. Jeżeli obie strony za ulegające są uznane, natenczas każda strona połowę kosztów ponosi. Co każda strona celem przestrzeżenia swych praw u sądu polubownego wyda, nie należy do tychże kosztów.

Władza polubowna składać się będzie z trzech sędziów polubownych, z których jeden urzęduje jako rozjemca. Pierwszego sędziego polubownego mianuje interesent z towarzystwem w sporze będący, a drugiego dyrektor powiatowy, obudwóch z liczby posiadających grunta mieszkańców powiatu, będących

dieselben bei der Provinzial-Landfeuersozietät assoziirt, außer jedem nach den Gesetzen die Zeugnißglaubwürdigkeit beeinträchtigenden Verwandtschaftsverhältnisse, sowohl unter einander, als mit dem Provokanten, großjährig und untadelhaften Rufes sein müssen. Den dritten Schiedsrichter, und zwar denjenigen, welcher als Obmann eintritt, hat die Provinzial-Direktion, und zwar lediglich aus der Zahl der in der Provinz mit Richtereigenschaft angestellten Justizbeamten zu ernennen, und diesem liegt die Protokollirung und Leitung der Verhandlung ob.

członkami prowincyalnego wiejskiego towarzystwa ogniowego, niezostających w stosunkach pokrewieństwa, mogących podług prawa osłabiać wierzytelność zeznania tak pomiędzy sobą jako też z prowokantem, doletnich i z dobréj sławy znanych. Trzeciego sędziego polubownego i wprawdzie mającego pełnić obowiązki rozjemcy mianuje prowincyalna dyrekcya i to jedynie z liczby osób urząd sędziowski w prowincyi sprawujących, i do tego należy prowadzenie protokółu i kierowanie całą czynnością.

§. 105.

Diese Verhandlung muß, zur Vermeidung der Nichtigkeit, ergeben, daß beide Theile mit ihren Gründen gehört worden und daß die Urkunden und Schriften, welche zur Sache gehören, vorgelegen haben. Auch muß das schiedsrichterliche Urtel die Gründe der Entscheidung enthalten.

Wer zur Vertretung der Interessen der Sozietät an dem Schiedsgerichte Theil zu nehmen hat, bestimmt der Provinzial-Direktor.

§. 105.

Protokół ten powinien pod uniknieniem nieważności wykazywać wysłuchanie obydwóch stron z ich powodami i złożenie dokumentów i pism do sprawy należących. Również wyrok polubowny zawierać powinien zasady, na których się opiera.

Kto celem zastępstwa spraw towarzystwa przy sądzie polubownym ma uczęszczać, stanowi dyrektor prowincyalny.

§. 106.

Den Spruch fällen die beiden ersten Schiedsrichter, der dritte tritt nur alsdann, wenn jene sich nicht über eine und dieselbe Meinung vereinigen können, als Obmann hinzu, um durch seine Stimme den Ausschlag zu geben.

§. 106.

Wyrok wydawają dwaj pierwsi sędziowie polubowni; trzeci przystępuje tylko wtenczas, gdy tamci różnią się w zdaniach, jako rozjemca i kreską swoją rzecz roztrzyga.

§. 107.

Gegen einen solchen schiedsrichterlichen Spruch findet nur die Nichtigkeitsklage, wo solche durch den §. 105. oder durch die allgemeinen Gesetze zu begründen ist, und zwar alsdann vor dem ordentlichen Richter statt, welcher dabei, eventuell zu-

§. 107.

Od takowego wyroku sądu polubownego dozwolona jest tylko skarga o nieważność, gdzie takowa przez §. 105. lub przez ogólne ustawy uzasadnioną być może, i wprawdzie natenczas do zwyczajnego sędziego, który w téj

gleich mit Vorbehalt der ordentlichen Rechtsmittel, in der Sache selbst in erster Instanz zu entscheiden hat. Die Nichtigkeitsklage muß aber binnen einer präklusivischen Frist von zehn Tagen nach Eröffnung des schiedsrichterlichen Spruchs anhängig gemacht werden.

mierze, eventualiter równocześnie z zastrzeżeniem zwyczajnych środków prawa, w sprawie saméj w pierwszéj instancyi rozstrzyga. Skarga zaś o nieważność powinna w dziesięć dni po ogłoszeniu wyroku sądu polubownego, pod prekluzyą być zaniesiona.

§. 108.

Außer dem Fall der Nichtigkeit findet gegen den schiedsrichterlichen Ausspruch weder Rekurs, noch Appellation, noch sonst ein Rechtsmittel statt, sondern es geht solcher nach zehn Tagen in die unwiderrufliche Rechtskraft über.

§. 108.

Prócz przypadku nieważności nie ma miejsca przeciw wyrokowi sądu polubownego ani rekurs, ani apelacya, ani jaki bądź środek prawa, ale owszem wyrok takowy po dziesięciu dniach staje się nieodzownie prawomocnym.

§. 109.

Die schiedsrichterlichen Verhandlungen müssen nach rechtskräftiger Abmachung der Sache, wenn sie nicht nach §. 107. an den ordentlichen Richter gelangen, an die Provinzial-Direktion eingesandt und in deren Archiv aufbewahrt werden.

§. 109.

Czynności sądu polubownego, po rozstrzygnięciu prawomocnie interesu, skoro nie idą według §. 107. do zwyczajnego sędziego, odsyłają się do prowincyalnéj dyrekcyi i zachowują w jéj archiwum.

XIII. Beistand, auf welchen die Sozietät Anspruch zu machen hat.

XIII. Pomoc, któréj towarzystwo ogniowe domagać się ma prawo.

§. 110.

Jeder in der Provinz Schlesien mit Richtereigenschaft angestellte Justizbeamte ist, wenn er in einer vor der schiedsrichterlichen Behörde zu verhandelnden Streitsache zum Obmann berufen wird, diesem Rufe insoweit, als ihn bei erheblichen Behinderungsgründen seine vorgesetzte Behörde nicht davon entbindet, Folge zu leisten schuldig.

§. 110.

Każdy w prowincyi Szląskiéj z kwalifikacyą sędziego ustanowiony urzędnik sądowy, zostawszy w sprawie, która ma być przez sąd polubowny załatwioną, powołanym na rozjemcę, winien uczynić zadosyć tému wezwaniu, wyjąwszy iżby w razie ważnych przeszkód przełożona mu władza uwolniła go od téj czynności.

§. 111.

Jeder angestellte Baubeamte ist schuldig, innerhalb seines Geschäftskreises den Requisitionen

§. 111.

Każdy ustanowiony urzędnik budowniczy winien, w obwodzie swojego zakresu urzędo-

der Provinzial-Direktion wie der Landräthe, resp. Kreisdirektoren, zu Tax- oder Brandschaden-Aufnahmen zu genügen, und die vorgesetzte Regierung wird ihn nöthigenfalls dazu anhalten.

§. 112.

Jeder sachverständige Bauhandwerker soll verpflichtet sein, innerhalb des Kreises, in dem er ansässig ist, auf die Aufforderung der Landräthe resp. Kreisdirektoren in dem Tax- oder Brandschaden-Aufnahmetermine sich einzufinden und als Sachverständiger zu fungiren (§. 95.). Leistet ein oder der andere Bauhandwerker einer solchen Aufforderung nicht Folge, so soll zwar an seiner Stelle ein anderer Sachverständiger zugezogen werden, der ungehorsam ausgebliebene Bauhandwerker aber nicht nur die dadurch entstehenden Mehrkosten zahlen, sondern auch für allen Schaden haften, welcher durch seinen Ungehorsam etwa herbeigeführt werden möchte.

§. 113.

Jede Ortsobrigkeit ist verbunden, Anzeigen im Interesse der Assoziirten auf- oder entgegenzunehmen und weiter zu befördern, auch die in dem gegenwärtigen Reglement vorgeschriebenen Atteste und Beglaubigungen, soweit sie nicht in der Sache selbst Bedenken hat, auszustellen und die zu ihrer desfallsigen Information etwa nöthigen Lokaluntersuchungen von Amtswegen vorzunehmen.

§. 114.

Endlich soll auch jede öffentliche Behörde verpflichtet sein, der Provinzial-Landfeuersozietäts-Direktion jede von derselben erbetene und zu ihrem (der requirirten Behörde) Geschäftskreise gehörige Auskunft, soweit nicht besondere gesetzliche Bedenken entgegenstehen, zu ertheilen.

wego zadosyć uczynić rekwizycyom dyrekcyi prowincyalnéj jako też radzców ziemiańskich, resp. dyrektorów powiatowych o przyimowanie tax lub szkód ogniowych, a w razie potrzeby będzie do tego przez przełożoną mu Regencyą znaglonym.

§. 112.

Każdy biegły rzemieślnik budowniczy obowiązany jest w obwodzie powiatu zamieszkania swego, stawić się za wezwaniem radzców ziemiańskich, resp. dyrektorów powiatowych na terminach do sporządzenia tax lub opisania szkód ogniowych, i pełnić powinności biegłego (§. 95.). Jeżeli jeden lub drugi rzemieślnik budowniczy niedopełni wezwania, będzie wprawdzie w jego miejsce inny biegły powołany, jednakże nieposłuszny nietylko, iż wypłaci wynikłe ztąd większe koszta, ale też odpowie za wszelką szkodę, jakąby jego nieposłuszeństwo za sobą pociągnęło.

§. 113.

Każda władza miejscowa obowiązaną jest do odbierania i posyłania daléj doniesień, do wystawienia przepisanych świadectw i zawierzytelnień, o ile w rzeczy samejże nie ma wątpliwości i przedsiębrania z urzędu śledztw miejscowych, któreby dla jéj w tym względzie informacyi za potrzebne uważała.

§. 114.

Nakoniec także każda władza publiczna obowiązaną jest, udzielać prowincyalnéj dyrekcyi wiejskiego towarzystwa ogniowego wszelkiego żądanego przez nię i do jéj (władzy zarekwirowanéj) zakresu urzędowego należącego objaśnienia, o ile temu szczególne prawne wątpliwości nie stają na przeszkodzie.

XIV. Prämien und Entschädigungen, welche die Sozietät gewährt.

§. 115.

Außer den eigentlichen Brandentschädigungsgeldern sollen bei Bränden auch noch Prämien angewiesen werden:

1) Für die erste der von auswärts, d. h. von einer anderen Gemeinde oder Ortschaft her zur Hülfe gekommenen, mit Erfolg in ununterbrochener Thätigkeit gewesenen Feuerspritzen fünf Thaler, und für die zweite drei Thaler; desgleichen für den ersten und resp. zweiten Wasserzufuhrwagen die Hälfte der vorbemerkten Sätze; diese Spritzen und Wasserwagen müssen jedoch im brauchbaren Stande gewesen sein.

Diese Prämien werden zur Hälfte an die Eigenthümer des Gespannes und zur anderen Hälfte an die Bedienungsmannschaften der Löschgeräthe gezahlt und darf der Antrag auf deren Bewilligung bei Verlust der Prämie nicht über vier Wochen nach dem Brande hinausgeschoben werden;

2) für besonders ausgezeichnete und verdienstliche Handlungen einzelner Individuen beim Feuerlöschen und Retten und für sonst im Interesse der Sozietät bethätigte Wirksamkeit fünf bis fünfundzwanzig Thaler und sollen solche Handlungen bei ganz besonderer Verdienstlichkeit öffentlich bekannt gemacht werden;

3) für den oder die Entdecker eines Brandstifters nach Maaßgabe der Verdienstlichkeit bis zu Einhundert Thaler, sobald der Verbrecher durch die Angaben der That wirklich überführt und durch strafrechtliches Erkenntniß für schuldig erkannt worden.

XIV. Nagrody i indemnizacye, które towarzystwo udziela.

§. 115.

Oprócz właściwych bonifikacyi w groszu za szkody pożarne wyznaczać będzie dyrekcya prowincyalna nagrody:

1) Za pierwszą z przybyłych z zewnątrz, to jest z innéj gminy lub miejsca w pomoc ze skutkiem w czynności ciągłéj byłych sikawek pięć talarów, a za drugą trzy talary, to samo za pierwszy i resp. drugi wóz do dowożenia wody połowę powyższych nagród; jednakże sikawki i wozy powinny być w dobrym stanie.

Premie te w połowie właścicielowi sprzężaju, a w połowie ludziom należącym do pomocy przy narzędziach gaszenia wypłacone zostaną i wniosek i udzielenie takowych pod utratą premii nie przeszło cztery tygodnie po pożarze uczynione być nie mają:

2) za szczególnie odznaczające się i chwalebne czyny pojedynczych osób przy gaszeniu ognia i ratowaniu i za inną czynność na korzyść towarzystwa wedle okoliczności pięć do dwadzieścia pieć talarów: nadto czyny takowe mają także podług uznania w ważnych zdarzeniach publicznie być ogłaszane;

3) na wykrycie podpalaczy ognia wedle chwalebności aż do stu talarów, jeżeli uczynek zbrodniarza przez podania w istocie udowodnionym a zbrodniarz we wyroku kryminalnym za winnego uznanym został.

§. 116.

Werden bei dem Löschen eines Brandes Feuereimer verloren, so erfolgt der Ersatz des Werthes zur Zeit des Verlustes aus der Sozietätskasse. Der Nachweis des Verlustes beim Löschen muß von der Ortspolizeibehörde des Wohnorts desjenigen, der den Ersatz fordert, unter Angabe der obgewalteten besonderen Umstände, durch welche der Verlust gerechtfertigt erscheint, gewissenhaft beglaubigt werden.

§. 117.

Vorstehende Prämien und resp. Entschädigungen werden bezahlt, wenn in der durch Brand betroffenen Gemeinde auch nur Ein Gebäude bei der Provinzial-Landfeuersozietät versichert ist, ohne darauf zu sehen, ob sich dieses oder die versicherten Gebäude in Feuersgefahr befunden haben, oder nicht.

Gegeben Sanssouci, den 1. September 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

Für den Minister des Innern:
v. Manteuffel.

§. 116.

Jeżeli narzędzia takowe przy gaszeniu ognia zaginą, natenczas bonifikacya wartości w czasie zaginienia z kasy towarzystwa nastąpi, udowodnienie utraty przy gaszeniu z strony miejscowéj władzy policyinéj tego miejsca co bonifikacyi żąda z podaniem zachodzących szczególnych okoliczności, na których utrata się uzasadnia, sumiennie uwierzytelnionóm być musi.

§. 117.

Powyższe premie i resp. indemnizacye będą płacone, chociażby w dotkniętéj pożarem gminie tylko jeden budynek był u prowincyalnego towarzystwa ogniowego wiejskiego zabezpieczonym, bez uważania na to, czy ten lub asekurowane budynki zagrożone były niebezpieczeństwem ognia lub nie.

Dan Sanssouci, dnia 1. Września 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Za Ministra spraw wewnętrznych:
Manteuffel.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei.
(Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni.
(Rudolf Decker.)